THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
JUN 18 1948
ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATION

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Vienybė is the oldest Lithuanian newspaper, established in 1886 by J. J. Paukstis. Published weekly at 412 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y. Juozas Tysliava, Editor and Publisher. Entered as second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879. Subscription rates: United States and possessions $4.00 a year, Canada $5.50. Advertising rates on application. Telephone

New York Public Library
470 Fifth Ave.

LXII METAI 25 N. · BROOKLYN, NEW YORK PENKTADIENIS, 1948 M. BIRŽELIO - JUNE 18 · KAINA 10 CENTŲ

DABAR

Trumanas Vakaruose
Bėga, kaip pasiutę
Kiek gi jų atvyks?
Jos vardas Bimba...

JUOZAS TYSLIAVA

Dar Washingtone būdamas, prezidentas Trumanas sakė, kad jo kelionė į Vakarus nieko bendra su politika neturėsianti...

Bet kadangi jis tai kelionei ruošėsi, kaip kartas, prieš pat republikonų konvenciją, tai daugelis abejojo.

Dabar, kai Trumanas, nuvykęs į Vakarus, pareiškė, kad "šis kongresas yra blogiausias istorijoje", niekas neabejoja, kad tai — priešrinkiminė kelionė.

Bet... jeigu kongrese būtų demokratų dauguma, tai prezidentas Trumanas, žinoma, taip nekalbėtų.

Prezidentas Trumanas pareiškė, kad jam labai patinkąs Stalinas...

Girdi, jeigu ne tas Politbiuras, kurio nelaisvėje esąs Stalinas, tai Amerika jau seniai būtų susitarusi su Rusija.

Toks prezidento Trumano juokas, būtent, kad "old Joe a decent fellow... who is a prisoner of the Politburo", yra pavojingas jam pačiam.

Net Wallace, kuriam tas juokas, atrodo, taikomas, žino, kad Politbiuras yra Stalino armonikas.

Kita vertus, ginčas su Sovietų Rusija nėra vienos Amerikos dalykas.

Iš Danijos į Kanadą atbėgo buvusio Rusijos caro Nikalojaus sesuo su savo vyru, vaikais ir vaikaičiais.

Kai bėga karališkos veislės žmonės, tai suprantama.

Bet kodėl bėga paprasti darbininkai?

Net žydai— ir tie bėga, kaip pasiutę.

Įdomu, kiek milijonų žmonių atbėgtų į vakarus, jei Stalinas, kurį Trumanas vadina "decent fellow", staiga pakeltų geležinę uždangą?

Kai gaunate laišką iš tremtinio, iš Vokietijos, iš prancūzų zonos, nenumeskite voko.

Jeigu jūs atidžiai įsižiūrėsite į pašto ženklą, tai jo kampe, smulkutėmis raidėmis, rasite parašyta: "V. K. Jonynas."

Taip, dailininkas Vytautas K. Jonynas yra autorius daugelio pašto ženklų, kuriais pasipuošę tremtinių laiškai mus lanko.

Neseniai Vokietijos paštas buvo išleidę vieną ženklą net su Karolio Marko paveikslu.

Ir tas, pasirodo, V. K. Jonyno pieštas.

Kalbant apie tremtinius...

Pagaliau, Atstovų Rūmai priėmė įstatymo projektą, pagal kurį, į Ameriką bus įleista 202,000 tremtinių ir pabėgėlių.

Kiek iš šito skaičiaus atvyks lietuvių, tuo tarpu dar nežinoma. Tai be abejo priklausys ir nuo mūsų pačių pastangų.

Juo daugiau, tuo geriau.

Mes, kurie nuolat kalbame apie "lietuvybės išlaikymą Amerikoje," ypač privalome tuo susirūpinti.

Andai skaitau Natural History, prof. Frank A. Beach straipsnį, ir jo kiokiuosi.

Žurnale rašoma, kad San Diego zoologijos sode esančios trys "mokytos" bezdžionės, kurių viena vadinama BIMBA...

Kad tu kur stogu nurėpliotum, sakau. Raidė į raidę parašyta mano kaimyno, Antano iš Laisvės, pavardė.

ATVYKO PIJUS VENCLOVA

Sovietams tarnaujančio rašytojo brolis su žmona ir dukra apsigyveno Chicagoje

Birželio 13 d. Ernie Pyle laivu atvyko iš Vokietijos Pijus Venclova su žmona Angele ir dukra Aušrele. Venclova apsistojo pas savo seserį, 7121 S. Washtenaw Ave., Chicagoje.

Ryšium su Venclovų atvykimu, Anicetas Simutis, Lietuvos Gen. Konsulato pareigūnas, rašo:

Pijus Venclova yra tikras brolis Lietuvos okupantams rusams tarnaujančio rašytojo Antano Venclovos, su kuriuo jis paskutinį kartą matėsi 1940 metų birželio mėnesio 13 dieną — vieną dieną prieš masinį Lietuvos žmonių vežimą. Nors brolis ir buvo švietimo komisaras, bet apie okupantų suplanuotą Lietuvos žmonių vežimą arba nežinojo, arba kalbėt bijojo. Politinėmis pažiūromis juodu ir anksčiau nesutarė, todėl abu vengdavo politiniais klausimais kalbėti, o bolševikų okupacijos metu abu politinių pasikalbėjimų vengė.

Prasidėjus Lietuvos žmonių masiniam vežimui Pijus Venclova buvo didelės liaudies mokyklos vedėjas Kaune, ir jo žinioje dirbo 14 mokytojų, kurių keturi ar penki buvo bolševikų išvežti. Įvykių sujaudintas jis norėjo tuojau su broliu pasimatyti, bet nepavyko, nes anas tyčia ar netyčia buvo išvykęs į Vilnių. Vietoje jo pasimatė su dabar jau mirusiu Cvirka, kurio pradėjo klausinėti, kas čia darosi. Cvirka atrodęs labai susinervinęs ir atsakęs: "Velniai žino, kas čia darosi, pagaliau, ką gi mes galime padaryti." Tuo metu Cvirka žvilgterėjęs pro langą ir pamatęs dviejų ginkluotų enkavedistų varomą žmogų, be kepurės, užpakalyje surištom rankom ir vėl surikęs: "Žiūrėk, ir vėl jie veda, kada gi tam viskam bus galas?..."

— O ką manai, ar mane irgi išveš? — paklausęs Venclova.

— Kas tą gali žinoti? Rašytojų draugija mėgino gelbėti Griciu, bet tas nieko nepadėjo, jį vistiek bolševikai išvežė — atsakęs Cvirka.

Mieste buvo kalbama, kad darbininkai prasidėjus išvežimams buvę raginami siųsti Stalinui padėkos telegramas "už apvalymą Lietuvos nuo buržuazinio šlamšto." Tų "padėkų" nebebuvę suspėta išsiųsti dėl prasidėjusio karo, kaip lygiai tada bolševikai nesuspėjo išvežti visų tada išvežimui numatytųjų.

Dalis darbininkų užėjus bolševikams stiprios propagandos pagauti buvusi nuteikta jiems palankiai, bet tas truko neilgai. Čia atvykusis papasakojo, kelis būdingus įvykius iš savo patyrimo.

Įsitvirtinę bolševikai įsakė mokytojams organizuoti "liaudies švietimo kursus", kuriuose buvo dėstoma rusų kalba, keli kiti dalykai ir svarbiausia — tai Salino konstitucijos aiškinimas. Prieš atidarant kursus buvo sušauktas mokytojų posėdis pasiskirstyti dėstomiems dalykams. Pasiskirsčius dalykus neatsiranda kandidato Stalino konstitucijai dėstyti. Nesant išeities, dalykas atitenka mokyklos vedėjui Venclovai. Per fabrikų darbininkų komitetas bolševikai į kursus darbininkų suvarė apščiai, tarp kurių buvo ir entuziastų. Ypatingai kritęs į akį vienas vyresnio amžiaus darbininkas, kuris ateidavęs į mokyklą užsiseges svarų kūjo ir piautuvo ženklą, o iš kišenės kyšodavusi didelė raudona nosinė. Po trumpo laiko darbininkų entuziazmas pradėjęs kristi, ką ypatingai jusdavo Stalino konstitucijos aiškintojas. Į paskaitas mažiau beateidavo, o ir atėjusieji duodavę tokius klausimus, kurie ir patį dėstytoją statydavę į keblią padėtį. Nuo to entuziastingojo darbininko krūtinės iš pradžių prapuolė kūjo ir piautuvo ženklas, o po kurio laiko ir raudona nosinaitė. Į paskaitas atvarytieji darbininkai vienas už kitą skubėdavo su klausimais:

— Konstitucija tai konstitucija, bet kaip draugas mokytojas išaiškinsi tokį klausimą...

Ir čia pradėdavo darbininkai dėstyti savo bėdas, nuo kurių ta "stebuklingoji Stalino konstitucija" jų neapsaugo. Vienas darbininkas ir sako: "Mano senam tėvui buvo paskirta 36 rubliai pensijos per mėnesį, bet už tokią menką sumą niekas negali mėnesį išgyventi. Tada tėvas prašė, kad jam pridėtų pensijos, o tie ne tik nepridėjo, bet dar ir tą atėmė, nes išaiškino, kad tėvas turi darbingą sūnų. Aš dieną naktį sunkiai dirbdamas nepajėgiu uždirbt pragyvenimo savo šeimai, o čia dar ir tuos 36 rublius iš senuko tėvo atėmė. Tai kokia čia ta Stalino konstitucija?..."

Panašių klausimų birdavo iš klausytojų vienas po kito, nes labai nedaug tereikėjo kol darbininkai realizavo, kad bolševikų propaganda ir visokios konstitucijos nieko bendro su gyvenimo tikrove neturi. Bolševikai kalba apie darbininkų laisvę, bet darbininkai laikomi žiaurioj vergijoj. Kalba apie gerą darbininkų aprūpinimą, bet darbininkai gyvena negirdėtam skurde, smerkia darbininkų išnaudojimą kapitalistinėse šalyse, bet niekur darbininkas tiek neišnaudojamas, kaip bolševikų santvarkoje.

Mokytojas Venclova šalia pedagoginio darbo yra prityręs spaudos darbininkas ir įdomus pasakotojas, iš kurio galima tikėtis įdomių straipsnių ir paskaitų apie jo santykius su Lietuvos okupantais bolševikais ir jų kvislingais lietuviais.

O tuo tarpu komunistų dvasios vadas savo politinius priešus pravardžiuoja fašistais.

Atsargiau, Bimba!

— Milano ir Turino miestuose, Italijoje, prasidėjo maisto įmonių darbininkų streikas.

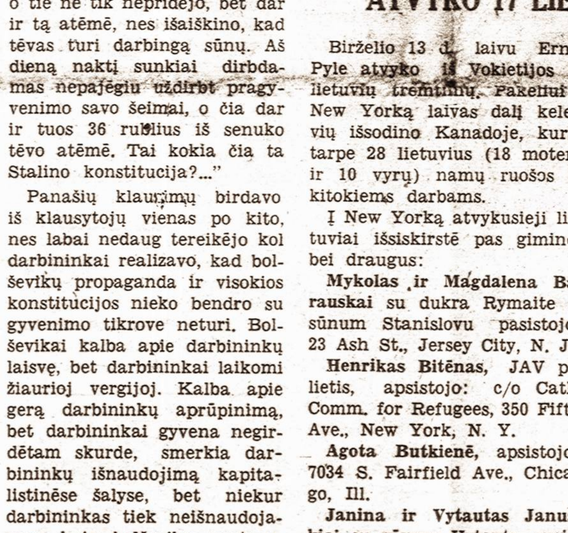

Arthur Capper laikomas seniausiu Senato nariu. Išbuvęs tose pareigose 30 metų, garsusis senatorius iš Kansas, pagaliau, nutarė pasitraukti.

Kai Amerikos lėktuvai pradeda skraidyti greičiau, nei garsas, tai vienas dailininkas nupiešė tokių oro didlaivių projektus.

ATVYKO 17 LIETUVIŲ IŠ EUROPOS

Birželio 13 d. laivu Ernie Pyle atvyko iš Vokietijos 17 lietuvių tremtinių. Pakeliui į New Yorką laivas dalį keleivių išsodino Kanadoje, kurių tarpe 28 lietuvius (18 moterų ir 10 vyrų) namų ruošos ir kitokiems darbams.

Į New Yorką atvykusieji lietuviai išsiskirstė pas gimines bei draugus:

Mykolas ir Magdalena Barauskai su dukra Rymaite ir sūnum Stanislovu pasistojo: 23 Ash St., Jersey City, N. J.

Henrikas Bitėnas, JAV pilietis, apsistojo: c/o Cath. Comm. for Refugees, 350 Fifth Ave., New York, N. Y.

Agota Butkienė, apsistojo: 7034 S. Fairfield Ave., Chicago, Ill.

Janina ir Vytautas Januškiai su sūnum Vytautu apsistojo: 6802 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Antanas Mačionis apsistojo pas p. Stephens: 2008 Mt. Vernon St., Philadelphia 30, Pa.

Vytautas Meškelė apsistojo: 294 Benham Ave., Bridgeport, Conn.

Auselija ir Felicija Paslavičiūtės apsistojo: 4851 S. Marshfield Ave., Chicago, Ill.

Antanas Pocius apsistojo: 48 W. 30 St., Bayonne, N. J.

Vytautas Šatkus apsistojo: 10345 S. Peoria St., Chicago.

Izabelė Sirutienė su dukra Brūte apsistojo: 400 Grant Ave., Brooklyn, N. Y.

Atvykusius tremtinius, be giminių ir draugų, pasitiko Valaičiai nuo BALF ir Simučiai nuo Lietuvos Gen. Konsulato.

NELEIDŽIA SUSISIEKTI SU BERLYNU

Sovietai vis dar trukdo anglų, amerikiečių ir prancūzų susisiekimą su Berlynu. Šiomis dienomis sovietų sargybiniai sulaikė net 140 vagonų anglių, siunčiamų britams į Berlyną. Britai sako, kad rusai, betgi, nesulaiko tų vagonų, kuriais gabenamos anglys sovietų zona...

Sovietai išgalvoja įvairių priežasčių pasiteisinimui. Girdi, vagonai negeri ir t.t. Kai britai nurodė, kad lygiai tokiais pat vagonais gabenamos anglys sovietams, tai pastarieji pradėjo aiškinti, jog medinis tiltas per Elbos upės esąs "pagedęs" ir jį reikėsią taisyti šešias savaites...

Žodžiu, konfliktai tarp sovietų ir vakarų sąjunginiukų dėl susisiekimo su Berlynu nesibaigia. Žinoma, jeigu pastarieji staiga nutartų apleisti Berlyną, tai sovietai būtų labai patenkinti.

Dabartinis konfliktas, atrodo, kilo dėl to, kad neperseniai britai pareikalavo rusų apleisti vieną pastatą, esantį britų zonoje, kur sovietai dar nuo 1945 metų turi įsitaisę radijo stotį. Rusai atsisakė jį apleisti. Maža to, šiomis dienomis, kai rusų pareigūnai atvyko transliuoti savo programą, tai juos atydėjo stipriai ginkluota sargyba. Tuo tarpu yra žinoma, kad sovietai netoli Berlyno turi pasistatę kitą radijo stotį, stipresnę, negu ši.

Kitomis žiniomis, plentus, einančius iš vakarų Vokietijos į Berlyną, sovietai taip pat uždarę.

TAUTININKŲ CENTRO SEIMAS NEW YORKE

Birželio mėn. 27 d., sekmadienį, 1 val. p. p. New Yorke, Pennsylvania viešbutyje įvyks Amerikos Lietuvių Tautininkų Centro metinis seimas.

Šis suvažiavimas bus labai svarbus, nes be paprastų vadovybės apyskaitų bus du labai svarbūs pranešimai, dėl kurių žada būti plačios diskusijos, o nutarimai, kurie tais reikalais turės būti padaryti, bus labai reikšmingi visam tolimesnei Tautininkų Centro veiklai.

Bus platus pranešimas apie tai, kokioje padėtyje yra pasitarimai dėl bendro darbo Lietuvos išlaisvinimo reikalais Amerikos Lietuvių Taryboje. Numatoma, kad pranešimą darys adv. A. A. Olis iš Chicagos.

Toliau bus labai svarbus pranešimas neseniai sudarytos tautininkų srovės organizacijų bendros Organizacinės Komisijos apie persitvarkymą į vieną bendrą organizaciją. Šiuo klausimu Seimui teks iš esmės pasisakyti. Todėl svarbu visiems veikėjams dalyvauti.

Gauta žinių, kad į seimą atvyks veikėjai iš Chicagos, Clevelando, Detroito, nekalbant jau apie artimesnes kolonijas. Tikimasi atstovų net iš Kalifornijos.

Iš Capetown pranešama, kad Pietų Afrika reiškianti pretenzijas į dvi Falklandų salas, kurios esančios svarbios strateginiu atveju, jeigu kiltų tarpžemyninis karas.

— Kinų komunistai bandė išlaipinti ginkluotus dalinius netoli Sanchajaus.

TRUMANAS NORI KAINŲ KONTROLĖS

Prezidentas reikalauja Kongresą posėdžiauti

Prezidentas Trumanas dabar lankosi Vakaruose ir visur, kur tik jis turi progos, sako kalbas. Birželio 14 d. prezidentas atvyko į Los Angeles, Cal., kur jam buvo suruoštas iškilmingas priėmimas.

Kalbėdamas spaudos atstovams, prezidentas Trumanas pareiškė, kad, jo manymu, Kongresas dabar neturėtų nutraukti posėdžių, ir priimti visą eilę labai svarbių įstatymo projektų. Pirmiausia, prezidento manymu, Kongresas turėtų grąžinti kainų kontrolę. Toliau prezidentas pastebėjo, kad šiuo metu yra labai aktualus namų statymos įstatymo projektas, kurį Kongresas, neatidėliojant, turėtų priimti. Be to, jis pastebėjo, kad Kongresas turėtų priimti visą eilę kitų svarbių bilių, liečiančių socialinę apdraudą, federalinės valdžios pagalbą švietimo srityje, irigacijos bei agrikultūros projektus ir t.t.

Tuo tarpu, kaip žinoma, Kongresas šiomis dienomis skirstosi vasaros atostogoms ir abejotina, ar šie projektai bus svarstomi.

Šį kartą prezidentas Trumanas neatakavo Kongreso taip aštriai, kaip tai jis yra padaręs, kalbėdamas Spokane, Washingtono valstybėje. Jis pastebėjo, kad dauguma Kongreso narių esą jo geriausi draugai, bet kiek tai liečia šį, 80-jį Kongresą, tai, girdi, jis neatlikęs to, ko visuomenė iš jo laukusi. Trumanas, tarp kita ko, nurodė, kad Kongresas priėmęs visą eilę įstatymų, (mokesčių įstatymas ir t.t.), kurie esą naudingi tik turtuoliams.

"Jeigu aš klystu, vėliau jūs turėsite progos mane kaltinti, bet jeigu aš neklystu, jums teks kaltinti kitus", — pareiškė prezidentas Trumanas.

ARABAI TARIASI DĖL TAIKOS PALESTINOJ

Birželio 15 d. Kaire, Egipte, prasidėjo arabiškų valstybių atstovų konferencija, kurioje turės būti išspręsta Palestinos taikos klausimas.

Grafas Bernadotte, Jungtinių Tautų tarpininkas, nuolatiniame kontakte su arabų ir žydų politikos vadais. Bernadotte įsteigė savo štabą Rhodes saloje, kur netrukus turėsianti įvykti bendra arabų, žydų ir Jungtinių Tautų atstovų konferencija. Šioje "apvaliojo stalo" konferencijoje Jungtinių Tautų tarpininkas tikisi pasiekti taikos.

Šiuo metu visoje Palestinoje, palyginti, gana ramu. Tiesa, tarp Izraelio kariuomenės vadovybės ir Jungtinių Tautų įgaliotinių buvo kilęs konfliktas dėl susisiekimo su Jeruzale. Žydai gabendavo maistą į Jeruzalę, žydų sargybiniams lydint. Žydams buvo pareikšta, kad tai yra paliaubų sutarties laužymas. Kadangi žydai dėl to nusileido, tai konfliktas tuo būdu buvo baigtas.

Iki šiol britai paskubomis evakuavo kariuomenę iš Palestinos. Vėliausiomis žiniomis, paskutiniai britų kariuomenės daliniai žada apleisti Palestiną, maždaug, savaitės laikotarpyje.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

— John A. Casisdy, žymus CIO veikėjas, pasitraukė, kaip Nebraskos Wallace for President komiteto pirmininkas.

— Londono Times rašo: "todėl, kad Sovietų Rusija sušvelnino savo politinę taktiką Europoje, tai dabar kaip tik mums gresia pavojus."

— Sirija ir Egiptas atmetė Jungtinių Valstybių protestą dėl tų dviejų valstybių blokados Palestinos uostams.

— Atvyko į New Yorką Ukrainos delegatas Jungtinėms Tautoms, Dmitri Manuilski.

— David Marcus, buvęs JAV armijos pulkininkas, kuris vadovavo Izraelio kariuomenei Palestinoje, nušautas per klaidą žydo sargybinio.

— Transjordanijos karalius Abdullah išvyko į Saudi Arabiją konferencijai su karaliumi Ibn Saudu.

— Bukareste, Rumunijoje, teismas pradėjo svarstyti 57 asmenų, karo metu nužudžiusių daugiau, kaip 800 žydų, bylą.

— Naująjį Čekoslovakijos prezidentą Klement Gottwald priėmė arkivyskupas Josef Beran šv. Vito katedroje, Prahoje.

— Komunistai renka parašus peticijai, kurioje reikalaujama amerikiečius, anglus ir prancūzus apleisti Berlyną.

— Geraldine P. May iš Albany, N. Y. Washingtone prisaikdinta, kaip pirmoji moterų aviacijos dalinio viršininkė.

— Negalėdami susitarti su Egiptu, britai žada Sudanui suteikti savivaldą.

Amerikos Lietuvių Savaitė

SĖKMINGAS CHORO KONCERTAS

CHICAGO, Ill. — Birželio 1 d. čia įvyko gražus koncertas, kuri rengė Alice Stephens Merginų Choras. Stephens metinis koncertas įvyko Orchestra Hall, kur dalyvavo labai daug publikos. Vakaro žvaigždė buvo gerai žinoma Polyna Stoska - Stoškiūtė. Reikia pažymėti, kad Stoškiūtė padarė didelį įspūdį, jos gražų balsą labai įvertino vietos lietuviai ir svetimtaučiai. Chicagos spauda, lietuviška ir angliška, gražiai aprašė šį didelį koncertą, gražiai atsiliepė apie chorą, Stoškiūtę ir baritoną Algirdą Brazį.

Koncerte dalyvavo daugelis Chicagos lietuvių veikėjų, kaip Oliai, dr. Drangelis, Vaidyla ir kiti redaktoriai, be to, J. Mitchell, žinomo pramoninko Mitchell brolis iš New Yorko, N. Gugienė, žymūs vietos biznieriai, kaip Balzekas, Ridikai, Eudeikai ir kiti svečiai iš tolimesnių vietų: J. Bachunas iš Mich., artistės Stoškiūtės mamytė, p. Stoškienė, BALFo pirm. kun. Končius, brooklyniečiai A. Jezavitai ir daugelis kitų muzikos rėmėjų.

Po koncerto įvyko gražios priimtuvės Polynai Stoškiūtei pagerbti. Dalyvavo apie 150 svečių. Šis pobuvis įvyko Algirdo Brazio naujoje vietoje "MOBRA". Prie garbės stalo sėdėjo: Metropolitan Operos artistė P. Stoska su mamyte, Alice Stephens, p. Mitchell, kun. Končius, konsulas Daužvardis su žmona ir keletas kitų.

Šia proga noriu priminti, kad Stoškiūtė dainuos Chicagoje birželio 23 d., Grant Parke, vasaros koncertų atidaryme. Liepos mėnesį ji yra pakviesta dainuoti per Telephone Hour radijo tinklą — NBC.

Beje, po koncerto, J. Bachunas pakvietė Stoškiūtę ir jos mamytę keletui savaičių į Tabor Farm, Mich. Ta pačia proga jis pakvietė Alice Stephens Chorą savaitgaliui praleisti.

Ad. Jezavitas.

Susirinkusi St. Clair ežero pakrantėje, netoli Detroito, publika stebi, kaip Laivyno vadovybės daro bandymus su naujos rūšies minomis, sprogstančiomis vandenyje.

Lietuvių klubas atžymėjo savo 40 metų sukaktį

BRIDGEPORT, Conn.— Nedaug Amerikos lietuviuose yra organizacijų, draugijų bei laikraščių, kurie būtų senesnės kaip 40 metų. Viena iš tokių, būtent, Bridgeporto Lietuvių Jaunų Vyrų Draugystė, kuri birželio 5 d. minėjo 40 metų gyvavimo sukaktį. Tą sukaktį atžymėjo su gražia vakariene, kokių Bridgeporto lietuvai vargiai ar buvo kada turėję. Dalyvavo žymesnieji lietuviai profesionalai, pramoninininkai, kunigai ir draugijos nariai. Buvo taip pat miesto valdininkų, angliškų laikraščių korespondentų, fotografų ir t.t.

Meninę dalį atliko du dainininkai: panelė Dolores Petronytė iš Brooklyn, N. Y. ir vietinis jaunas dainininkas— Pranas Citavičius.

Nors tokioje gausioj vakarienėje dainuoti nepaprastai sunku, vienok p-lė Dolores Petronytė ir P. Citavičius buvo publikos pakartotinai iššaukti naujų dainų padainuoti.

Ši lietuvių draugija yra viena iš stipriausių draugijų Bridgeporte. Didžiuma jos narių yra gerokai pasenę, didokas skaičius jau išmiręs, tačiau vis daugiau ir daugiau įsirašo naujų narių. Ši draugija tur nuosavą salę ir klubą, todėl jinai ir yra vienintelė lietuviška įstaiga, kuriai yra lemta dar ilgai gyvuoti.

Valdyba ir nariai susideda iš įvairių pažiūrų žmonių, tačiaus sugyvena neblogai. Linkėtina ir toliau dar gražesnio ir sklandesnio susitarimo.

Korespondentas

WATERBURIO LIETUVIŲ ŽINIOS

WATERBURY, Conn.—Birželio 6 d., LVS ir American Friends of Lithuania pastangomis, buvo surengtas gražus piknikas Linden parke, Union City, Conn. Pelnas paskirtas šalpai ir vietos lietuvių radijo programoms palaikyti. Piknike buvo apie 600 žmonių.

***

Milda M. Brazauskaitė neseniai baigė slaugės kursą Hartforde. Be pažymėjimo, mokslo užbaigimo ceremonijose, vyskupas O'Brien Mildai dar įteikė specialę dovaną.

***

Vincas Šukaitis, žinomo biznieriaus, velionio Vinco Šukaičio sūnus, sėkmingai baigė Holy Cross College, Worcester Mass., gaudamas "Bachelor of Science" laipsnį.

Albinas Kušlis, žinomas veikėjas, ūkininkas iš Watertown ir nuoširdus Lietuvos reikalų rėmėjas, neseniai su savo žmona minėjo 29 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

***

Ulinskai, ūkininkai iš Oakville, seni tos apylinkės gyventojai, minėjo 49 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

***

Antanas Ereminas, nepersenei atvykęs iš Europos, kartu su draugais, savo varduvių proga, turėjo smagų pobūvį.

***

Birželio 6 d. mirė **Vincas P. Stokis,** žymus biznierius, vienas iš miesto pareigūnų. Palaidotas iš šv. Juozapo bažnyčios į Kalvarijos kapus birželio 9 d. Velionis buvo sulaukęs 60 metų.

Dr. M. J. Colney

NAUJŲ ATEIVIŲ ĮKURDINIMO KLAUSIMU

Jungtinių Amerikos Valstybių Kongresui priėmus tremtinius įsileisti bilių, pagyvės ir mūsų tautiečių tremtinių atvažiavimas. Kalbama, kad visi ar bent didelė dalis atvykstančiųjų bus nukreipti į žemės ūkį. Taip planuojama dėl to, kad žemės ūkyje yra darbo jėgos trūkumas.

Bet, nevisai gerai, jei atvykusieji turės išsisklaidyti į daug vietovių. Kad sudaryti galimybę nors kai kuriam atvykstančiųjų kiekiui įsikurti vienoje vietoje, tenka paieškoti tam būdų. Čia peršasi irgi dėl darbo jėgos stokos daugelyje vietų apleista pramonės sritis — statybinės miško medžiagos gamyba, tiesiai tariant— lentpiūvės.

Paprasčiausios lentpiūvės nereikalauja didelių investimentų, nereikalauja ypatingų kvalifikacijų darbininkų ir jom įrengti nereikia daug laiko. Taigi, su nedideliu kapitalu įrengta lentpiūvė duotų keliolikai, o ją plečiant ir keletui dešimčių darbininkų darbo. Turint galvoje aukštas statybinių medžiagų kainas, šitokia įmonė galėtų duoti geras pajamas. Atvykusieji greit pradėtų uždirbti (greičiau, negu žemės ūkyje) ir kai kuris atvykusiųjų skaičius būtų suburtas vienoje vietoje. Atvejui, kada lentpiūvę ar jų grupę galima būtų įkurti tokioje miškingoje vietoje, kur žemė tinka žemės ūkiui, ten pat galėtų būti kuriama žemės ūkio sodybos. Jeigu nepamiršti, kad atvykstančiųjų tarpe yra patyrusių statybininkų, panaudojant savose lentpiūvėse pagamintas medžiagas, galima būtų savom jėgom statyti naujus sodybų trobesius. Tas atpigintų statybą, būtų įjungta darban irgi tie patys atvykusieji tremtiniai.

Be abejo, lentpiūvės galėtų būti kuriamos ir netoli jau veikiančių, ar veikusių žemės ūkio sodybų, jei tokių bus, kurios kokia nors forma bus pavestos tremtiniams. Šiuo atveju atpultų naujų sodybų kūrimas ir lentpiūvėse pagaminta miško medžiaga visa eitų į rinką.

Reikia nepamiršti tai, kad yra labai didelis skirtumas kainoje tarp stovinčio miško ir pagamintos miško medžiagos. Ir tas skirtumas duoda galimybę čia dirbantiems turėti neblogas pajamas ir plėstis įmonei.

Nepamirština ir tai, kad miško gamyboje trūksta darbininkų tik paskutinio karo metu, kada miestuose prasiplėtus pramonei dirbantieji ne miestuose suplaukė į miestus, kur daugiau liuksuso ir pramogų. Tas pats kaip su žemės ūkio darbininkai.

Rašantysis yra irgi tremtinys, bet jau gyvenantis virš metų čia, palikęs tėvynėje gana didelę lentpiūvę, taigi, toje srityje turintis patyrimo. Jo apskaičiavimu, sutelkus keletą tūkstančių ir parinkus tinkamą vietą jau greit galima būtų imtis statybinės miško medžiagos gamybos.

Naudinga, kad šiuo klausimu susidomėję pasisakytų spaudoje. Juk kiekvieno klausimo nagrinėjimas priveda prie išaiškinimo ir konkrečių galimybių suradimo.

Būtų teisinga, kad besirūpinantieji tremtinių įkurdinimo reikalu, laikytų kaip vieną realią ir naudingą galimybę lentpiūvių steigimą.

A. Svilas.

Prašomas atsiliepti Kazys Gaidimauskas, kilęs iš Čivonių kaimo, Kupiškio valsč., į Ameriką išvykęs 1937 m. ir gyvenęs Chicagoje. Rašyti: Jonui Jagėlai, Lith. DP Camp, Augsburg - Hochfeld, Germany US zone.

Trečiokai dėkoja savo draugams

Jau kuris laikas, kai mūsų geri bičiuliai, Vladas ir Izabelė Diliai, mums surengė puikų bankietą mūsų vedybų 25 metų sukakčiai paminėti. Negalėdami visiems, dalyvavusiems tame bankiete, asmeniškai padėkoti, savo nuoširdų padėkos žodį tariame čia, šio laikraščio skiltyse.

Pirmiausia dėkojame Diliams, surengusiems tą bankietą Robert Treat Hotel, Newarke. Dėkojame už jų rūpesti, trūsą ir dovanas. Ypač reiškiame savo padėką svočiai Dilienei ir svotui Budreckiui. Svočiai — už gėles ir gardų tortą, svotui už gardžius gėrimus. Dėkingi esame adv. K. Pauliui, pavyzdingai vadovavusiam programą. Ypač esame dėkingi artistams Vl. Grigaitienei, J. Butėnui, Fl. Petrulytei ir prof. J. Žilevičiui. Mes ypač vertiname Vl. Grigaitienės dainavimą, nes, išskyrus bažnytinį koncertą Elizabethe, ji pirmą kartą viešai pasirodė — mūsų bankiete.

Esame dėkingi atsilankiusiems į bankietą Lietuvos Gen. Konsului J. Budriui, dr. kun. Končiui, kun. Kelmeliui, Newarko miesto mero Murphy atstovui ir visiems kitiems, kurie tą vakarą kalbėjo ir reiškė mums sveikinimus bei linkėjimus. Dėkojame už gražias dovanas, telegramas bei laiškus. Visa tai mūsų širdyse bus amžinai.

Dar kartą visiems tariame nuoširdų ačiū.

Albinas ir Ieva Trečiokai.

PAIEŠKAU Prano Kerševičiaus (Mastausko) atvykęs į Ameriką iš Darsūniškio. Gyvenąs Amerikoje, o gal Kanadoje dabartiniu metu. Rašyti: P. Matusevičius, 60-21 55th Drive, Maspeth, N. Y.

NORI SUSIRAŠINĖTI

Tremtinis emigrantas lietuvis apie 40 m. amž. dabar gyvenantis Anglijoj, nori susirašinėti su lietuvėmis, gyvenančiomis USA ir Kanadoje. Rašykit, sesės, nes palengvinsit vienumą ir Tėvynės ilgėsį, atsakysiu kiekvienai, šiuo adresu: T. KRIVICKAS, Radwinter E. V. W. Hostel, Saffron Walden, Essex. Great Britain.

IEŠKOMI

MILIUKEVIČIUS, Adomas ir sesuo Petronėlė, iš Leipalingio vl.

MILIUNAS, Antanas, ir sesuo Neliubavičienė, Magdė, iš Marijampolės ap.

MILKOVIENĖ, Matilda, iš Kvietiškio vl., Marijampolės ap., gyv. Brooklyne.

MOCKEVIČIUS, Jurgis, sūnus Simono, iš Šakių ap., gyveno Cleveland, Ohio.

MOCKUS, iš Kretingos ap., susirašinėdavo su Magdalena Mikuckienė.

MORKUS (Morkys), Antanas, sūnus Vinco ir Mortos Valentinaitės, iš Kedainių ap., gyv. Philadelphijoje.

MOTUŠIS, Antanas ir Motiejus, iš Švekšnos vl., Tauragės ap.

MOTUZAS, Stasys, sūnus Benedikto, iš Valdomų km., Gruzdžių vl., Šiaulių ap., prašo atsiliepti gimines ir pažįstamus.

MURAŠKAS, Petronelė, krikšto motina Juozo Andriušio.

NAUJOKAS, Jonas, iš Kidulių vl., Šakių ap.

NAUJOKAS, Julius, iš Kauno ap.

NEVARDAUSKAS, Kostas, iš Telšių ap.

NELIUBAVIČIENĖ - Miliunaitė, Magdė, iš Marijampolės ap.

OKAS, Mikas, iš Tauragės.

OLEKA, Saliamonas ir Urbonas, ir Olekaitė, Antanina, iš Kauno ap.

OLŽAUSKIENĖ (ar Alžauskienė) - Zabielytė, Barbora, iš Zarasų ap., ir vyras Karolis.

ORVIDAITĖ - Sabestijonienė, Stasė, vėliau ištekėjo rodos už Mažeikos, iš Raseinių ap.

PABIRŽIS, Bernardas, iš Kauno ap.

PALANGINAITĖ- Roosevelt, Rosa, iš Tauragės.

PALECKAS, Mykolas, iš Debeikių vl., Utenos ap., gyv. Chicagoje.

PAPIEVIS, kilęs nuo Kretingos, ir jo sūnus Vytautas.

PETRAUSKAS, Stasys, sūnus Petro, gimęs Amerikoje, gyveno Lietuvoje.

RADZEVIČIUTĖ, Dominika, iš Seinų aps., ištekėjusi.

RASHINSKY, Peter.

RAŠKEVIČIUS, Juozas, gyv. New Britain.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

Consulate General of of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

SEA GULL SHIPPING CO.

PIRMOJI LIETUVIŠKA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ SIUNČIA MAISTO IR DRABUŽIŲ PAKIETUS Į EUROPĄ

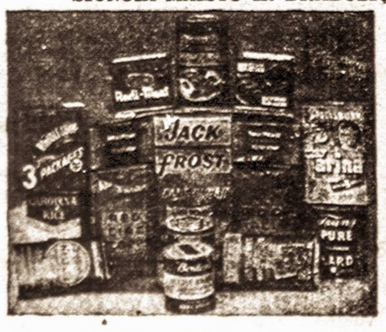

Bendrovė turi gatavus maisto pakietus, kuriuos galima užsakyti paštu iš visos USA ir Kanados.

Gatavi pakietai susideda iš geriausių ir reikalingiausių produktų. Pakietai iš New Yorko uosto išeina 2 kart savaitėje. Bendrovė siunčia pakieto gavėjui "air-mail" pranešimą. Jei gavėjas nesurandamas, sumokėti pinigai grąžinami.

PAKIETAS NO. 1 — 11 SV. — $ 7.00
PAKIETAS NO. 2 — 21 SV. — $10.00
PAKIETAS NO. 3 — 11 SV. — $ 5.50

Siųskite pakietus savo giminėms ir DP tik per

SEA GULL SHIPPING CO.
560 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

DETROIT, MICH.

GAY PAREE ŠOKIŲ SALĖ
Kundrota ir Kulikauskas, sav.
138 Seven Mile Rd.
Telefonas 9-9836

CHARLE'S BAR
Ch. Rakauskas, sav.
1503 Springwells

E. and B. WOODWARD DIST. CO.
LIGHT LAGER BEER
KASTANTAS YASBUTIS, SAV.
744 E. SAVANNAH Tel. Twinbrook 3-2700,1

FRANK T. ROHM
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
karo veteranas
Liūdesio valandoje sąžiningai patarnauja
8506 OLD YORK ROAD JENKINTOWN, PA.
Tel. 4—8498

Lietuviams gerai žinomas restoranas
CITY LUNCH
J. KAIRIS, Sav.
42 Millbury St.
Worcester, Mass.

DREAMWALD CAFE
ST. GONIPROW, Sav.
859 Western Avenue
Lynn, Mass.

EMPIRE LAUNDRY
17-35 Myrtle Street
Lynn, Mass.

LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
J. Markiewitz and Sons
15 Trumball Street
NEW HAVEN, CONN.

STANLEY TOLIUS
LIETUVIŠKA UŽEIGA
158 N. Main Street
UNION CITY, CONN.
Tel. Naugatuck 4864

A D A M' S
SERVICE STATION
Adomas Radauskas, sav.
Padangos, gazolinas ir aliejus
GROSERIO KRAUTUVĖ
808 Main St. Watertown, Conn.
Tel.: Watertown 278

VILLAGE INN UŽEIGA
M. Jurgėlas, sav.
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais
1306 Main Street
E. HARTFORD, CONN.
Tel. 8-8732

WATERBURY, CONNECTICUT

RENKUNS HARDWARE
Viskas kas reikalinga namams ir sodų prižiūrėjimui
CHINA ENAMEL DAŽAI
182 NO. MAIN STREET WATERBURY, CONN.
Tel. 5 1159

JOE'S TIRE SHOP
Joe Samoska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

Waterbury Plumerių ir Geležinių Daiktų Co.
861 BANK STREET
Didžiausias pasirinkimas likerių-vyno-alaus
48 N. LEONARD ST.
M. J. Verbyla ir sūnūs abiejų biznių savininkai

Albert J. Bronsky
Advokatas
LILLEY BLDG. Rooms 809-811
111 W. Main Street
Res. 4-0762 Office 3-1211

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

STOKES
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
694-696 N. Riverside Street
Telefonas 3-7411

WATERBURY HEATING CO.
Šildymo priemonės pataisomos, valomos ir pilnai įtaisomos
34 SPRING STREET
Tel. 4-6478 4-1694

C A P O Z Z I
Cleaners and Dyers
Raštinė
69 Congress Avenue
Krautuvės
1 Clay Street
75 Congress Avenue
Telefonai: 3-1123, 3-1124

HATCHKISS STREET GARAGE
JONAS J. MAZILIAUSKAS, sav.
DODGE sunkvežimiai ir karai PLYMOUTH karai
PILNAS KARŲ TAISYMAS
47 HATCHKISS ST., NAUGATUCK, CONN.
Telefonai:
Biznio Naugatuck 5727 Rezid. Woodbury 321-3

NEW BRITAIN, CONN.

QUALITY MARKET
Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią pirmos rūšies maistą
VIKTORAS ABECIŪNAS
356 Park Street Tel. 1481

PAUL'S RESTAURANT
PAUL VIŠNIAUSKAS
31 Spring Street. Tel. 8774

HARTFORD AVENUE
RESTAURANT
Andrew Soirinas, sav.
36 HARTFORD AVENUE
Tel. 6639

A. VENSKŪNAS
Laidotuvių Direktorius
665 Stanley Street
Tel. 9-1702

PHILADELPHIA, PA.

NATIONAL PRODUCTS CO.

HARRY A. CAPLEN

Alui pilstyti priemonės. Stiklai barui. Indai.
Šakutės ir šaukštai. Stiklai ir krėslai.

Barų įrengimai.

109-113-115 NORTH 2nd ST.,

DAPŠIS CAFE—LIETUVIŠKA UŽEIGA

Pasirinkimui vynai, likeriai ir alus. Gardus namuose gamintas valgis.

1327 W. SOMERSET STREET

Patogu privažiuoti iš No. Phila. ir Redding St. stočių.

GUS TUNAITIS

— RESTORANAS —

3701 Old York Road

SONIA CAFE & RESTAURANT

SOPHIE MICH, sav.

LIKERIAI VYNAS-ALUS

9 S. Seventh Street Tel. Market 9916

BARTH'S CAFE

BALTRAMIEJUS BURZA, savininkas

3405 N. 2nd Street Telefonas NE 4-0465

NAUJA LIETUVIŠKA UŽEIGA

PUIKUS MAISTAS

Vynas, alus, likieriai.

JULIUS MACKUNAS, sav.

601 BRISTOL STREET PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA

ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.

VYNAI - LIKERIAI - ALUS

113 SOUTH 34th STREET

Arti Pennsylvanijos Universiteto

WILLIAM PASCHALL

Vienas iš didžiausių mėsos sandėlių Philadelphijoje. Mes pristatome mėsą ligoninėms, restoranams ir kitoms vietoms.

718 CALLOWHILL STREET

Telefonas: Lombard 3-3144

GRUSH HOTEL AND BAR

ADAM GRUSH, SAV.

Kampas BROAD ir RACE STREETS

(prie Broad Street Stoties)

Tel. Rittenhouse 6-6530

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, Sav.

63rd STREET at WOODLAND AVENUE

Telefonai: *Saratoga 9656, West 4117*

JIM'S TAVERN

ANNA IR JIM WICKIS, sav.

GĖRIMAI IR VALGIAI

Žuvies maistas — mūsų specialybė

2500 S. DEWEY ST., PHILADELPHIA, PA.

Tel. BE 6-2139

MRS. ADAMS CAFE

Alice Valančienė, sav.

PUIKŪS GĖRIMAI IR VALGIAI

2701 W. THAMPSON ST. PHILADELPHIA, PA.

Tel. STevenson 2-5625

HOUSE OF TWARON

Florijonas Tvaranavičius, sav.

Puikūs gėrimai ir žuvies valgiai

401 W. NORRIS ST. PHILADELPHIA, PA.

CASTLE INN

CHARLES J. WASIKONIS, sav.

Salės vestuvėms, bankietams ir priėmimams.
Geras maistas, Brangvyniai ir likeriai.

85-6 OLD YORK ROAD, JENKINTOWN, PA.

Tel. Oconetz 9058

NAUJIENOS IŠ TREMTIES

Antanina Dambrauskaitė svečiavosi Augsburgo operoje

Gegužės mėn. 14 d. Bavarijoje, Augsburgo operoje, pakviesta miesto teatro meno vadovo Quido Nora, su pasisekimu jau antrą kartą pasirodė viena iš pirmaeilių Kauno Operos dainininkių, Antanina Dambrauskaitė. Čia ji buvo jau dainavusi pernai. Šiuo kartu dainavo Puccini operoj "Madame Butterfly", kur su tuo pačiu įsijautimu, kaip kadaise Kaune, išpildė Chocho-sau vaidmenį. Operą dirigavo vokietis dirigentas Anton Hooser.

Spektakliui pasibaigus Dambrauskaitė buvo apdovanota gėlių bukietais ir daugelį kartų iššaukta scenon.

Augsburgo laikraščio Schwabische Landerzeitung muzikos kritikas rašė: "Antanina Dambrauskaitė mažosios nelaimingosios japonės vaidmenį atliko labai skoningai ir taip pat labai vykusiai vaidybiškai. Vidurinėj balso skalėj gerai skambąs dainininkės balsas aukštutinėse gaidose kiek susilpnėja... Bendras įspūdis geras."

Girdėti, kad artimiausiu laiku apie solistę trimis kalbomis bus išleista monografija.

Tremtinių seklyčia

Hochfeldo lietuvių tremtinių stovykloje Augsburge tuometinio Lietuvių Komiteto vadovo P. Šeštakausko iniciatyva prieš kiek laiko buvo atidaryta skaitykla —ramovėlė. Lėšomis parėmus buvusiems stovyklos gyventojams, dabar amerikiečių tarnyboje esantiems 8184 lietuvių inžinerijos kuopos vyrams, skaityklą savo kūriniais gražiai papuošė arch. Mulokas, pagarsėjęs savo darbo koplytėlėmis bei kryžiais ir dail. Ratas, o taip pat p. Vėbrienė, kuri vietos skautų padedama, išaudė gražias staltieses ir langų užuolaidas.

Menka lietuvių tremtinių emigracija

Nežiūrint, kad IRO yra pasišovusi išemigruoti DP kaip galima greičiau į užjūrius, visgi lietuvių DP emigravimas, atsižvelgiant į laiką ir susidariusią politinę situaciją, yra labai menkas. Tikimasi, jog DP bilius šią padėtį pakeis iš pagrindų. Jei bilius nepraeis, dauguma stovyklos gyventojų yra pasiryžę nieko toliau nelaukdami užsirašyti Kanadon, Australijon, o blogiausiu atveju Prancūzijon, nes tolimesnis toks merdėjimas DP stovyklose darosi nepakenčiamas. Išskriniguotieji iš IRO stovyklų, net DP statutą turį lietuviai daugumoje registruojasi į Angliją.

Tremtiniai studijuoja...

Gegužės 20 d., Hochfeldo lietuvių kolonijos Technikos Mokyklos patalpose, gana gausiam tremtinių būriui, žymus architektas V. Žemkalnis laikė tikrai įdomią paskaitą "Vytauto epochos statyba Lietuvoje", iliustruota piešiniais. Paskaita buvo įdomi ne tik inžinieriams, bet ir kiekvienam savo tėvų žemės praeitim besidomaujančiam lietuviui. Prelegentas, iškėlęs Vytautą kaipo genialų karvedį ir valstybės administratorių, nurodė, kad ir jo laikų statyba turėjo savitą atspalvį. Kaip ryškiausią pavyzdį nurodė garsiąją Trakų pilį.

Ši paskaita, kaip architektas nurodė, yra fragmentas iš jo jau spaudai visai baigiamos parengti studijos "Vilniaus Kultūra Architektūros Paminklų šviesoje", XIII-XVIII šimtmetyje, kuri būsianti gausiai iliuostruota Vytauto laikų statybos pav., pilimis, bažnyčiomis, kunigaikščių rūmais.

Arch. V. Žemkalnis yra plačiai pagarsėjęs architektas, daugelio gražių Lietuvos pastatų autorius, paskutiniuoju laiku Lietuvoje buvęs Vilniaus vyriausias architektas.

SUSITUOKĖ

Elena ir Jonas Bagočiai

Prieš kurį laiką susituokė Jonas Bagočius su Elena Gelumbauskaite, buv. Žvigaitiene. Kaip žinoma, Jonas Bagočius yra Horn Hardart restorane, 1508 Market St., Philadelphijoje, skyr. vedėju. Elena Bagočiuvienė turi savo biznį.

Išvyko studijuoti

Stasys Valančius, Alicės Valančiuvienės ir velionies Adomo Valančiaus sūnus, šiomis dienomis išvyko studijuoti chemijos ir elektrotechnikos mokslų į Oklahomos valstybės universitetą, Ada mieste. Stasys virš trejų metų tarnavo kariuomenėje ir pradžioje tarnybos buvo aviacijoos kolegijoje. Studento motina Alicė Valančiuvienė įsigijo naują biznį—restoraną ir barą, 2701 W. Thamson St., Philadelphia, Pa.

SĖKMINGAS DZIKO RADIJO PIKNIKAS

PHILADELPHIA, Pa. —Praeitą sekmadienį čia įvyko muz. Antano Dziko vadovaujamos radijo programos piknikas, į kurį, ypač į pavakarę, prisirinko gana daug žmonių. Jeigu apie pietus būtų buvęs toks gražus oras, kaip buvo po pietų, tai į pikniką be abejo būtų sugužėjusios dar didesnės minios. Dzikas, kaip jau žinoma iš praeities, į savo pramogas sutraukia dideles minias.

Kitas Dziko radijo piknikas bus vasaros pabaigoje.

DARBAS IR PRAMONĖ AMERIKOJE

Pagaliau 1890 m. darbo unijos įsitvirtino Amerikos pramonėje, nežiūrint to, kad tam labai priešinosi stambiosios pramonės korporacijos, įsisteigusios vidaus karo metu ir apėmusios milžiniškus anglies, geležies, vario, aliejaus ir kitokių gėrybių išteklius. 1890 m. tos korporacijos visiškai užvaldė Amerikos ekonominį gyvenimą, taip pat žymios įtakos darydamos ir krašto politikai.

Turėdamos tiek daug ekonominės ir politinės galios, korporacijos skelbė atvirą kovą unijoms, ir iš tų laikų pažymėtini du svarbūs susirėmimai. 1892 m. iškilo aštri kova tarp darbdavių ir plieno pramonės darbininkų Pennsylvanijoj. Kovotą dėl algų numušimo ir unijų nepripažinimo. Kai buvo paskelbtas streikas, darbdaviai pasamdė 300 "detektyvų" apsaugoti įmones. Per darbininkų susirėmimus su "detektyvais" žuvo 10 vyrų ir daugelis buvo sužeista. Streiką galutinai likvidavo įsikišusi valstybės kariuomenė.

Charles J. Roman Philadelphijoj yra pasižymėjęs ne tik kaip laidotuvių direktorius, bet ir kaip gulus visuomeninės veiklos dalyvis. Jis su savo žmona Genovaite plačiai dalyvauja visuomeniniame darbe. Jie lanko susirinkimus ir lietuviškas kultūringas pramogas. Abu užaugę lietuviškoje dvasioje, tai ir nuo lietuviškos veiklos nesišalina.

Kitos kruvinos kovos dėl darbininkų teisių įvyko 1894 m., Pullmann Palace Car Company atsisakius svarstyti algų klausimą. Amerikos geležinkeliečių unija pritarė streikuojantiems darbininkams, bet kadangi buvo paraližuotas geležinkelių ir pašto judėjimas, tai prezidentas Clevelandas prieš streikuojančius pasiuntė federalinius kareivius, ir susirėmimų su darbininkais metu žuvo 25 asmenys ir daug buvo sužeista.

Šie du kruvini įvykiai dar labiau paskatino žmones daugiau kreipti dėmesio darbo problemoms, ir šios problemos užėmė svarbią vietą krašto politikoje.

Nuo 1900 iki 1904 m. unijoms priklausė apie 1,5 milijonų žmonių. Stambiausios tuomet buvo geležinkeliečių unijos.

Kitaip, kaip Europos unijos, amerikiečių unijos atsisakė prisidėti prie politinių organizacijų, sau tikslu užsibrėždamos vien "nugalėti darbo priešus" ir pan.

Šio amžiaus pradžioje Kongresas, unijų paragintas ir paskatintas, išleido keletą darbo įstatymų, jų tarpe kompensacijos įstatymą valdžios darbininkams. 1913 m. įsteigiamas darbo departamentas, 1915 m. išleidžiamas jūrininkų įstatymas, reguliuojąs darbo sąlygas Amerikos jūrininkams, 1916 m. priimamas 8 val. dienos įstatymas geležinkelių darbininkams ir t.t.

PASAULINĖ SVEIKATOS ORGANIZACIJA

Pasaulio žmonių sveikata rūpintis yra susidariusi Pasaulinė Sveikatos Organizacija, kuri veikia kaip UN dalis, josios agentūra. Organizacija sukurta 1946 m. New Yorke. Jos konstituciją pasirašė 61 valstybės atstovas, iš jų 8 valstybių, kurios nepriklauso Jungtinėm Tautom.

Per dvejus savo veiklos metus Pasaulinė Sveikatos Organizacija įsteigė 11 komitetų, kurie rūpinasi įvairiausiais sveikatos reikalais, be to, parūpino 203 stipendijas sveikatos specialistams įvairiose šalyse, siunčia medicininės misijas kovoti su ligomis Kinijoje, Graikijoje, Abisinijoje, Italijoje ir kitur.

Pernai organizacijos dėka greitai buvo suorganizuota pagalba nugalėti choleros epidemijai Egypte. Buvo pasiųsti 2 lėktuvai su specialiais įrengimais apdulkinti epidemijos apsėstas vietoves.

Įdomu tai, jog organizacijos konstitucijos Jungtinės Amerikos Valstybės dar iki šiol nėra ratifikavusios. Atrodo, birželio mėnesį įvykstančioje organizacijos konferencijoje Šveicarijoje, Amerika tedalyvaus kaip stebėtoja. Priklausimas šiai Pasaulio Sveikatos Organizacijai Jungtinės Amerikos Valstybėms kaštuotų du milijonai dolerių.

Skaitytojų balsai

ARGI LIETUVIŠKI LAIKRAŠČIAI NEREIKALINGI

V. Rastenio rašiny "Pasimatymai Waterbury" skaitome, kad jo užeita lietuvis, kuris sakosi gyvenąs 40 metų Amerikoje ir atpratęs lietuviškai skaityti, skaitąs angliškus laikraščius, kur randąs žinių apie lieutvius, ir to jam pakanka.

Smagu girdėti, kad Waterburio laikraščiai rašo apie lietuvius, tik to sąmoningam lietuviui toli neužtenka. Lietuvis turi domėtis, ką kitų miestų ir svetur lietuviai veikia. Abelnai lietuviškas laikraštis skaityt yra lietuvio pareiga. Tik pagyra ir apsileidėlis gali taip, kaip tas waterburietis, teisintis ir tik nežinėliui.

Dažnas žinome, kad atėjūnui angliškai mokėti, pažint jos rašytinę kalbą neužtenka 40-60 metų buvimo Amerikoje ir angliškų laikraščių skaitymo; nuodugniam pažinimui kitos kalbos reikia skaityti knygas, ypač būtinai reikalingi nuolat keli žodynai, o kaip tik to lietuviai, angliškai skaitą, neturi. Vienas kitas turi Lalio žodyną, tik to toli neužtenka.

Man teko paklaust vieno pasimokiusio lietuvio, ar jis visus žiniose užeinamus žodžius supranta; atsakė — ne, o tik suprantąs "apie ką kalbama" (tas žmogus turi Lalio žod.).

Protingas asmuo, arba tokiu norįs būti, nesitenkins vienos kalbos laikraščiais, kurie kad ir rašo apie vietos lietuvius, o norės žinoti, ką kitur lietuviai veikia.

Tik pagyros, neišmanėliai, giriasi angliškai tiek moką, kad lietuviški laikraščiai jiem nebereikalingi.

Anis Rūkas.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Licensed Penna and New Jersey

1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė—viskas nemokamai.

Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

BALIN'S FUNERAL HOME

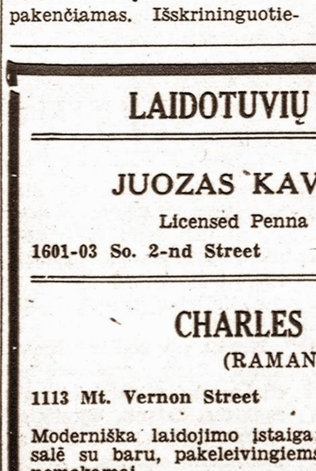

2016 E. ALLEGHENY AVE.,

PHILADELPHIA 34, PA

Tel.: GA 3-1411

✣

Mano laidojimo įstaiga naujai, gražiai įrengta, pagal vėliausius reikalavimus. Liūdesio valandą prašomi kreiptis į mane — suteiksiu tinkamą patarnavimą.

FRANK A. BALIN.

Laidotuvių Direktorius

PHILADELPHIA, PA.

TRAUN'S CAFE

N. E. Cor. 16th and Spring Garden

Phone —

Business LO7-8662, LO7-4967

Residence Cheltenham 2562

Leo and Vickie's Cafe

Leo ir Viktorija Kondrotai, sav.

1700 S. Water Street

Tel. Howard 7043

Maloni lietuviška užeiga

VYNAS—LIKERIAI—ALUS

Joseph Kodes, Sav.

2553 North 2nd Street

WILLIAM VALAITIS

Visokeriopas automobilių taisymas

1730-2 E. Moyamensing Avenue

Tel. Howard 0896

Lietuviškas Restoranas

Antanas Zvigaitis, sav.

Likeriai, Vynas ir Alus

5424-26 Woodland Avenue

Tel. Belgrade 6-5113

LIETUVIŠKA UŽEIGA

Viktoras Mataitis, sav.

ALUS-VYNAS-LIKERIAI

3501 N. 2nd Street

Telefonas NE 4-1275

NAUJAI ATIDARYTAS

Restoranas ir Baras

EDVARDAS IR JULĖ BRESLAUSKAI, sav.

1645 Margaret Street

(pusė bloko nuo Frankford ave.)

PHILADELPHIA, PA.

Tel. JEfferson 3-2328

PETER DAVIDONIS

Vynai - likeriai - alus

2327 Brown Street

FRANKFORD AV. CAFE

John Baltaduonis, sav.

1700 Frankford Avenue

Lietuviška Užeiga

Antanas Miežis. sav.

2207 North 2nd Street

Lietuviška Užeiga

Juozas Valonis, sav.

5300 Tacony Street

A. KARVELIO UŽEIGA

Likeriai—Vynas—Alus

North East kampas

Frankford ir Girard Avenues

ANTHONY MARTIN

Restauranas ir Baras

3759 North 7th Street

Varšuvoje vieno laikraščio redaktorius klausią svečio:

— Ar žinote, kokia dabar šalis Europoje labiausiai išsiplėtusi?

— Ne.

— Lenkija. Jos armija — Italijoje, gyventojai — Sibire, o valdžia — Maskvoje.

VIENYBĖ

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, New York
EVergreen 4-0862

SLA seimas ir t.t.

Netrukus (birželio 21 d.) Bostone prasidės SLA seimas, į kurį, kaip pranešama, turėtų atvykti 180 delegatų. Sakome "turėtų atvykti", nes paprastai, ne visi kuopų delegatai atvyksta.

Kaip iš SLA seimo darbų knygos matyti, atvykusieji delegatai, kurie posėdžiaus ištisą savaitę, turės nemažai darbo. Tarp kita ko, SLA seimui teks atšaukti New Havene priimtą konstitucijos pataisą, liečiančią sekretoriaus ir iždininko vietų sujungmą. Bet... kaip konstitucijos pataisai priimti, taip ir jai atšaukti, reikia dviejų trečdalių balsų.

Kaip žinoma, Mass. valstybės apdrados departamentas kreipėsi į SLA centrą, prašydamas tą pataisą atšaukti seime. SLA viršininkai tai padarė pirma, negu seimas įvyko. Dėl to dabar kai kurie SLA veikėjai (Olis ir Strumskis) kaltina Pildomąją Tarybą, sulaužius SLA konstituciją. Kiti, pavyzdžiui, Naujienų redaktorius, sako, kad Pild. Tarybai nebuvę kitos išeities, jie turėję tai padaryti, nes seimas, kaip kartas, įvyksta toje valstybėje, kuri tai pataisai priešinga.

Reikia pasakyti, kad, ryšium su šia "kontraversija", dabartinis SLA iždininkas K. Gugis yra atsidūręs tarp kūjo ir priekalo. Jeigu SLA rinkimai būtų ėję taip, kaip praeito seimo buvo nutarta, tai Gugio, kaip iždininko, terminas būtų baigęsis šiame seime. Dabar, atrodo, jo "džiabą" bus išgelbėjusi Massachusetts valstybė... Bet, kaip jau sakyta, SLA konstitucijos pataisai atšaukti, kaip ir jai priimti, reikia dviejų trečdalių balsų. Kas atsitiks, jeigu tų dviejų trečdalių nebus? Kaip tuo atveju elgsis Pildomoji Taryba? Ką darys K. Gugis, kurio "urėdas dėl to pakibs ore?

Mes linkę tikėti, kad SLA seimas vis dėlto sugebės konstruktyviai išspręsti šias ir kitas savo organizacijos problemas.

Vienybė, kuriai praeityje yra tekę būti SLA organu, ypač to pageidauja.

Sako, Philadelphija laukianti republikonų ir dar kai ko...

Europos baimė

Buvęs anglų ambasadorius Paryžiuje Sir Duff Cooper Daily Mail skiltyse rašo, kad dabartinė Europos baimė yra tik geras žadintojas. Ji visiems atverianti akis ir parodanti, kur pasaulis suka, nusileisdamas rusams. Tačiau ta baimė galinti būti pavojinga, jeigu ji užtruktų ilgai...

Šveicarų laikraštis Die Weltwoche kitaip ramina. Sako, tai, kas dabar yra — ne naujiena. Juk jau Jaltoje ir Potsdame rusams buvo viskas atiduota ir sudaryta tai, kas dabar yra. Naujiena čia yra tik tiems, kurie ligi šiol politinių įvykių eigą **pramiegojo.**

Pagaliau, anot to paties laikraščio, rusų pavojus prasidėjo ne dabar, o prieš šimtą metų, kai Napoleonas prakišo karą ir šalia Vokietijos Europoje liko tik viena imperialistinė tauta — rusai. Palmerstonas, anų laikų Rusijos klausimų žinovas, pasakęs: "Mes, t. y., anglai, ir rusai, visada neapkenčiame vieni kitų, koliojame vieni kitus, bet mes nei vieni nenorime karo. Rusai visada veržiasi pirmyn taip toli ir taip greit, kiek tai įmanoma be karo. Bet jeigu rusai įsitikina, kad tolimesnis veržimasis privestų prie ginkluoto susirėmimo, jie nusileidžia."

Taip buvo kalbėta prieš šimtą metų. Bet šiandien ar gali nuraminti Europą ir pasaulį toki filosofavimai?

Z. Gajus.

Minėtinos sukaktys

1863 m. birželio 13 d. Staviškiuose, Liudvinavo valsčiuje, gimė Antanas Alšauskas (Olševskis), vienas iš rimčiausių lietuviškų knygų leidėjas Amerikoje, be to, veiklus visuomenininkas ir karštas patriotas. Mirė Chicagoje.

***

1941 m. birželio 14-22 dienomis Lietuvoje rusai okupantai masiniai trėmė lietuvius į Sibirą.

***

1940 m. birželio 15 d. Sov. Rusija okupavo Lietuvą, kartu ir kitas Baltijos valstybes.

***

Birželio 14 d. sukako penkeri metai, kai Panevėžyje mirė Gabrielė Petkevičaitė-Bitė, rašytoja, daugelio veikalų autorė.

***

Birželio 15 d. sukako 10 metų, kai Varšuvoje mirė Ksaveras Sakalauskas - Vanagėlis, aušrininkas, poetas.

KAIP MAN ATRODO

Rašo V. Rastenis

Iš Vokietijos pranešama, kad Mintyje paskelbta baisi žinia: žinomas Lietuvos laikraštininkas Vincas Kemežys Lietuvoje pakartas ir jo kūnas viešai kabojęs 7 dienas...

Kodėl? Ar jis buvo koks "liaudies ir darbininkijos smaugėjas"? Ar gal vokiečių okupacijos laikais buvo Gestapo tarnautojas — žmonių kankintojas? Ar, pagaliau, gal jis buvo partizanas, su ginklu kovojo prieš dabartinius Lietuvos "viešpačius"?

Nei viena, nei kita, nei trečia.

Jis buvo tik laikraštininkas: Lietuvos Telegramų Agentūros atstovas Rygoje, vėliau Lietuvos Aido užsienių žinių redaktorius. Pirmosios bolševikų okupacijos metais gyveno kaime ir tik dėl to išvengė 27 savo kolegų laikraštininkų (jų tarpe ir tos pačios redakcijos nario Augustino Griciaus) likimo — ištrėmimo į Sibirą. Vokiečių okupacijos metais jis dirbo Lietuvių Savitarpinės Pagalbos labdaringoje organizacijoje, įsteigtoje vietoj vokiečių likviduoto Lietuvos Raudonojo Kryžiaus.

Karo įvykiai jį nubloškė kaž kur į Lenkiją... Ten, matyt, jį pasiekė čekistų nagai ir štai: **žiauriai pakartas...**

Štai tik prieš kelias savaites vienas, šiaip jau regis ne tamsus žmogus man aiškino, kad... pas Bimbą skaitęs, jog "jų gi ten niekas nekaria!"...

Ką apie tai galvoja ilgametis Vinco Kemežio kolega Justas Paleckis, kuris niekad neatsisakydavo po Žurnalistų Sąjungos valdybos posėdžio to paties Vinco Kemežio kompanijoje išmesti po "kleboniška"?

Ką apie tai galvoja vienas iš Vinco Kemežio geriausių draugų, — Augustinas Gricius, kuriam taip nuostabiai laimingai (ar gal tragiškai?) ištrėmimas į Sibirą pasikeitė į bolševikinio departamento direktoriaus kėdę?

Bet kažin ar tie dabartiniai Lietuvos "galingieji" žino, ką padarė su Vincu Kemežiu?

Net sunku patikėti, kad tai tiesa... O gal tai klaidinga žinia?

Bimbos, Mizaros ir visi kiti Lietuvos kankintojų "šlovės" gynėjai — atšaukite, jei galite, tą baisią žinią! Su džiaugsmu priimsime jūsų pranešimą, kad ta žinia yra tik fašistiškų šmeižikų biaurus prasimanymas! Tik įtikinkit, kad jūs tikrai žinote ir sąžiningai skelbiate, jog tai netiesa!

Bet, vargas! Kaip gi galima patikrinti, kaip galima įrodyti, ar tai tiesa, ar netiesa. Kas drįstų skleisti tokią žinią, jei neturėtų patikimų žinių? Bet jeigu tai būtų žinia **iš laisvo krašto,** tai būtų vieni juokai patikrinti ir įrodyti, arba melagį sudrausti. Bet iš Lietuvos...

Taip jie panaikino mirties bausmę

Su kokiu pasididžiavimu viso pasaulio raudonoji spauda skelbė pranešimus apie mirties bausmės panaikinimą Sovietuose!

Ar daug kas suprato, kad tai pasakėlė... suaugusiems vaikams? Čekistai turi savo rankose kai ką daugiau, nei mirties bausmę.

Štai kokį "pasikalbėjimą" turėjau 1940 metų rudenį Maskvos Butyrki kalėjime su čekistu tardytoju Raices, žydu, mokėjusiu nuostabiai sultingai rusiškai keiktis:

— Didvyriškumo čia neparodysi! Nepasakysi, ką **privalai** pasakyti, tai nušausim, kaip šunį ir niekas pasaulyje neišgirs apie tą tavo didvyriškumą — nusibaigsi, kaip šuva ir viskas!

— Tai jeigu jau taip nutarta, kad nušausite, tai kam dar tos ilgos derybos? — suskubau įterpti kelis žodžius į Raices rėkavimą ir koliojimasi.

— Ne, kalės vaike, tu nemanyk, kad taip gerai baigsi! Tokiam šunsnukiui mes kulkos negadinsim! Mes turime geresnių dalykėlių! Padirbėsi kelis metus sniege ir vandeny iki juostos, tada pats tikrai šuniškai kur po krūmu susirietęs sustingsi! (Žodis žodin: "istinno po sobačji pod kustom okolieješ!).

Taigi. Ir tada, kai mirties bausmė buvo kodekse numatyta, jie ne visada skubinosi ja naudotis, kadangi mirties bausmė čekisto akyse — per švelni bausmė.

Kodeksai ir tikrovė

Tarp kitko, tame melagiškame bolševikų kodekse mirties bausmė niekad nebuvo tikru vardu. Jie rašė "gražiau": "aukščiausioji socialinio apsigynimo priemonė" ("vyssšaja miera socialnoj samozaščity")...

Kai vėliau su manim "darbavosi" kitas tardytojas, palyginti švelnus ir kultūringas, kartą iš gretimo kambario pasigirdo tardomo lenko riksmas ir mano jau pažįstamo Raices keiksmai bei smūgiai.

Neiškenčiau savo tardytojui neprasitaręs, kad pažįstu aną tardytoją. Maniškis šaltai pratarė:

— Kiekvienas turi savo metodą. Va, ir aš turiu vieną, kuris pas jus, Lietuvoje, buvo kariuomenės teisme teisėju— niekaip negaliu jo įtikinti, kad jis tikrai kaltas.

Tuo metu ant tardytojo stalo pastebėjau knygą su užrašu: "Soveršenno sekretno. Instrukcija dlia sliedovatelei NKVD." T. y., "Visai slaptai. Instrukcija NKVD tardytojams."

Tai didelis paaiškinimas. Bolševikų baudžiamojo proceso kodekse gražiau negu bet kur pasakyta, kad tardytojas negali vartoti jokios, **nei fizinės, nei moralinės** prievartos kaltinamojo prisipažinimui išgauti.

Bet slaptoji instrukcija galingesnė už kodeksą. Kodeksas — pasakėlė dideliems nayviems vaikams, o instrukcija tardytojams, kurie iš jos... pasirenka metodus!

Taip ir mirties bausmė — kodekse panaikinta, bet tai nekliudo žudyti žmones pagal... instrukcijas. Vincas Kemežys, sako, 7 dienas buvęs baisiu to fakto liudytoju...

Čia dar yra nayvių žmonių, kuriuos net ir Bimba gali įtikinti, kad "jų gi ten niekas nekaria". Bimba buvo Lietuvoj ir net Maskvoj. Ten jis pasiilgo amerikietiškų patogumų. O čekistiškų "patogumų" niekas jam ten neparodė. O gaila, labai gaila!

E. J. HARRISON — DIDYSIS LIETUVOS DRAUGAS

Rašo J. PARAUSVYS

Daug kas žino E. J. Harrisoną iš jo knygų apie Lietuvą, ypač Lithuania Past and Present, bet retas lietuvis ką tikresnio patyręs apie šį didį Lietuvos draugą, apie jo nuopelnus mūsų žemei. Taip, jis, šis kiekvienu savo nervu anglas patriotas, o ne lietuvis, jau greit trisdešimt metų, kai nesižvalgydamas pro petį gina Lietuvos reikalus. O mes? Ogi, mūsų dauguma nieko apie tai nežinome, jo nepaprastai įdomios ir spalvingos asmenybės nepažįstame.

Tad, kad ir dabar, "tik" ketvirtį šimtmečio pavėlavę, pamėginkime pakalbėti ir pakeliauti kartu su juo jo daugiariopos karjeros pėdomis, einančiomis nuo jo gimtojo Manchesterio Anglijoje per Kanados uolingus kalnus į Britų Kolumbiją, per Kalifornijos žydinčius laukus į užgesusio ugniakalnio Fudži viršūnę. Kuriam laikui sustokime Tokijo. Iš čionai per Peterburgą pavažiuokime jūra į Britų Imperijos širdį Londoną, ir, ilgai jame netrukę, grįškime per Suezo kanalą į japonų sostinę. Toliau, sekdami jo gyvenimo pėdsakais, plaukime Amuro upe, Blagoviešćensko kryptimi, į Rytų Sibirą, apžiūrėdami tiesiamą Amuro geležinkelį, aplankydami Port Artūrą, Mukdeną, Harbiną, Kinijos sostinę Pekiną ir, stabtelėję ties garsiąją Kinų siena, droškime į Vladivostoką, o iš ten — į Petrapilį, kur "nuvertę caro režimą", pasileiskime per Kanadą į Prancūziją ir Angliją. Prieš baigdami kelionę, vykime per Varšuvą, Dancigą į Liepojų, kur šnektelėję su Lietuvos delegacija, pasukime į 1201 metais įkurtą Rygą. Iš Latvijos sostinės, sėdę į sunkvežimį pasiekime per Radviliškį Kauną ir Vilnių. Čia "pripažinę" Lietuvą **de facto,** vėl persikelkime per Lamanšą ir, išlipę Londono Vicotria station, pavažiuokime autobusu "52" iki Palace Gate gatvės. Ten, išlipę ir paėję minutę, užsukime į rausvų plytų namą, prie kurio durų prikalta misinginė iškaba su įrašu: "Lithuanian Legation." Čia pabuvoję, užeikime į 10 Kensington Palace Gardens, ir baikime mūsų kelionę 17, Essex villas, kur užkietėjęs dzūkas ministras B. K. Balutis gina Vakarų pakvaišusiuose tyruose Lietuvos suverenumo nepaimtas pozicijas ir kur dar šiandien 75 metų Harrisonas jam patalkininkauja partizaniškoje kovoje.

Šitaip "žaibu" apibėgę 55 metų trukusį E. J. Harrisono kelią, kiek paskiriau sustokime ties jo karjeros momentais, nepretenduodami ištisai papasakoti ilgą ir gražią jo gyvenimo pasaką.

Gimęs 1873 metais rugpjūčio 22 d. Manchesteryje ir ten baigęs Higher Grade School, Harrisonas, 19 metų jaunuolis, pasišauna vykti per Kanadą į Britų Kolumbiją verstis vaisių ūkininkyste. Ten, netoli New Westminster, kiek farmerio duonos "paragavęs", eina tarnauti daktilografu stenografu į to miesto vyr. administracijos įstaigą, bet tuoj atsistatydina, nes priima pakvietimą dirbti Vancouverio News - Advertiser reporteriu. Šis žurnalistinis debiutas suteikia jam gerą progą daug pakeliauti bei pamatyti. Taip čiau tuo pat metu jis teikia komentarus, dviejų kadencijų laikmetyje, apie Britų Kolumbijos gražioje sostinėje Victoria esančio parlamento darbus. Greit žurnalistiniai jo sugebėjimai įvertinami ir jis pakviečiamas į Nanaimo, Vancouverio saloje, leisti ir redaguoti ten pirmą pasirodantį laikraštį.

Be tiesioginių savo žurnalistinių pareigų, čia Harrisonas daug dėmesio kreipia sportui, ypač laisvo stiliaus imtynėms (catch - as - catch-can wrestling), kurios, regis, yra kilusios jo tėvynėje Lancashire. Kadangi jau būdamas mokykloje, jis nugalėdavo šiose imtynėse daugumą savo mokslo draugų, tai čia jis jau sistematingiau imasi šio meno vietos angliakasių klube, kur tuo metu b u v o instruktorium Jack Stewart (garsaus imtininko, žinomo "Californian Wonder" vardu, Dan McLeod'o favoritas).

Iš Nanaimo Harrisonas vyksta jūra į San Francisco, kur tam tikrą laiką dirba San Francisco Call reporteriu. Šį savo gyvenimo momentą jis su šilta nuotaika prisimena: "Aš buvau nepaprastai patenkintas gyvenimu Kalifornijoj, kurią vietos gyventojai ne be pagrindo vadina "Pačio Dievo šalimi". Iš tikro, ten klimatas be galo malonus, žadą užimantis gamtos vaizdų grožis. O maistas, maistelis?! Pasakiškas skanumėlis. Jei būčiau paklausęs savo įgimtos trauklos, ten, Kalifornijoje, būčiau, be jokios abejonės, visam gyvenimui įsikūręs."

(Bus daugiau)

Visi žinome, kad beržo žievė balta, bet vargiai kas bus pastebėjęs, kad ji pabala tik tam tikro amžiaus sulaukusi.

Mano pastabos

Pats meiliausias Lietuvoje birželio mėnuo prieš septynerius metus buvo virtęs pragaru. Tokios nelaimės tikrai dar niekada lietuvių tautą istorijos eigoje nebuvo slėgusios.

Keista, kad dar yra žmonių, kurie birželio tragediją laiko pasaka. Vieni iš tokių bimbininkai, kurių Laisvė dėl vieno komunistpalaikio deportavimo rėkia iki užkimimo, o jei bolševikai drasko Lietuvos širdį, grūda josios žmones nelaisvėn, tai ne žodžiu neprabyla, tartum būtų akli ir nieko nematytų, kurti ir nieko negirdėtų.

Pragaro planą, kaip dabar paaiškėjo, bolševikai buvo numatę ką tik Lietuvą okupavus. Tai patvirtino ir Liaudies vyriausybėje buvęs ministeris pirmininkas prof. Vincas Krėvė - Mickevičius, aną kartą kalbėdamas New Yorke. Apie žmonių trėmimą Sibiran pirmom okupacijos dienom jam buvo išsitaręs Gedvilas, kuris dabar su Sniečkum Lietuvoje vyriausi enkavedistai.

Nepaprastai įdomūs ir vertingi yra buvusio Lietuvos respublikos prezidento dr. Kazio Griniaus Vokietijoje išleisti **Atsiminimai ir mintys.** Dar niekad nebuvau skaitęs tokios įdomios knygos, kaip ši. Tai puikiausia medžiaga istorikui, o taip pat ir šviesuoliui pažinti mūsų žmonių nuotaikom ir kovai dėl lietuvybės praeito amžiaus pabaigoje.

Šalia istorinės medžiagos, dr. Kazys Grinius iškelia ir šiaip aktualių minčių, vertų susidomėti kiekvienam lietuviui. Pavyzdžiui, dr. Grinius skatina didinti tautos prieauglį, nes be to, girdi, neįmanoma tautom egzistuoti.

Atsimenu, kad pernai per Vasario 16-tąją dr. Grinius, kalbėdamas New Yorko iškilmėse, pabrėžė šį gyvybinį tautos reikalą, tai kelios šalia sėdėjusios Brooklyno kūmutės ėmė šaipytis, kad seneliui prezidentui parūpo... vaikai.

Labai aišku, kad jei tauta bus tik įsitvėrusi į vadinamąją vieno vaiko sistemą, mes greit sutirpsime kitų tautų baloje.

Štai dar sveika mintis iš Dr. Griniaus knygos apie tai, kaip mes, truputį materialiai sustiprėję, tuoj pat mokam riesti nosį ir iš aukšto į kitus žiūrėti.

Daktaras rašo: "Daugelis valstiečių, pasidarę ponais, galima sakyti, gaudavo tam tikrą proto ligą, kuri, rodos, psichiatrų dar nėra aprašyta. Tiems ponams, iš mužiko, (iš Jono) perėjus į poną, tuojau apsisukdavo galva..."

Ir Amerikoje tokių Jonų, išėjusių į ponus, netrūksta. Mes kažkaip esame įsitikinę, kad jau doleris kišeniuje, tai man spiaut į visus, nes, aš jau karalius. Reikia ne tik kišenėje, bet ir... galvoj turėti.

JUOZAS VALTYS

IDEALISTAI IR KROMELNINKAI

Idealistas kovoja už savo paties įsitikinimus, turi aiškų supratimą ko jis nori ir siekia. Jis ne tiek perša savo įsitikinimus kitiems, kiek stengiasi įtikinti kitus, kad jis yra tiesus. Jis ieško kritikos ir nesibijo faktų.

Kitoks yra politinis kromelninkas, kuris neturi savų minčių, nesugeba blaiviai ir savarankiškai galvoti, bijosi tiesos ir nemėgsta kritikos. Tokių politikierių smegenys sulindusios į gerklę: triukšmas ir palaidų žodžių masė panaudojama, kad padrikusiomis mintimis suklaidintų nuošaliai nuo gyvenimo esančius žmones. Jų žodžiuose nėra nei logikos, nei išminties, nei faktų. Ir neretai jie patys nesuvokia ką šneka. Štai pavyzdys:

1940 metų rudenį viename Lietuvos apskrities mieste komunistai suruošė mitingą. Apskrities komiteto pirmininkas, vos paskaitąs senas žvejys, kalbėjo aikštėje būreliui svetimtaučių apie liaudies seimo rinkimų reikšmę. Kalbėjo kaip išmanė ir kas žodis buvos skirtas Lenino bei Trockio garbei. Klausytojai ausimis kraipė, centro atstovas Kukanka jaudinosi ir rodė pirštais, kad tas sentikis baigtų kalbą. Bet senis malė savo. Kai žodžiai išsisėmė, jis perbraukė per ilgą barzdą ranka ir visa gerkle sušuko: Lai gyvuoja Leninas ir Trockis! Žmonės apstulbo, Kukanka išokęs į tribūną bandė reikalą pataisyti, bet paleisto žodžio nebegrąžinsi — visiems buvo aišku, kad apskrities galva tepripažįsta Leniną ir Trockį!

Ištardžius ir pakamavus senį, išsiaiškinta, kad šitas komunistų šulas nuo revoliucijos laikų nebuvo skaitęs laikraščių ir nežinojo, kad Kremlių valdo Stalinas, ir tą dieną įteiktų instrukcijų neskaitęs ir todėl buvęs tikras, kad kompartijos vadais tebėra Leninas ir Trockis.

Prie panašios kromelninkų rūšies, deja, prisiplakė kai kurie lietuviškieji išsigimėliai, ir panaudodami gerklę, suktumą bei melą, stengiasi klaidinti žmones, net nesuvokdami reikalo esmės. Jie yra aiškūs Stalino vergai, savo protu negyvena. Negali jie laisvai šnekėti, nemėgsta ir nepripažįsta tiesos. Komunistinė agitacinė spauda persunkta melu: Laisvėje nėra tiesos ir Tiesoje nėra laisvės!

Kai pasiskaitai senuosius Brooklyno Laisvės numerius iš tų laikų, kai Stalinas su Hitleriu draugavo ir kai pamatai, kad šiandien niekina jie tai, kas prieš kelerius metus jiems buvo šventa, nenoromis prisimeni lietuvišką pasaką: Gyveno trys broliai: du protingi, trečias bimba...

Petras Smilga.

PULGIS ANDRIUSIS

Penkių beržų kronika

(LYRINĖ APYSAKA)

(Tęsinys)

Šamanom išklotame Gojuj augo penki beržai. Senas buvo Stasys, bet niekam jis negalėjo pasakyti, kieno tie beržai sodinti. Mirė jis tuoj po pirmo didžiojo karo, sulaukęs šimto ar daugiau metų, — seneliai tada pamiršdavo savo amžių, nepažindami rašto "išsimušdavo iš metų." Mirė netikėdamas, kad žmogus gali skraidyti ore, nors ir kelis kartus buvo matęs lėktuvą.

— Būta gi, nematė starkaus! — smulkiai kikeno Stasys, žiūrėdamas į aukštai, aukštai sukantį lėktuvą, tuomet vadinamą roplanu.

Senas mirė Stasys, bet jo gojus buvo dar senesnis. Sugargažėję, ratonais išvirtę, riekėti penki beržai tiktai ties pat pirmuoju šakų vainiku priminė, kad jie yra beržai, nes tik čia žvilgėjo balta tošimi. O nuo pavainikių iki gumbuotų šaknų buvo lyg pekline smala apipilti ar gaisro nusiaubti. Ir visi penki buvo palinkę į rytus. Gal dėl to, kad šiame nežabotų vėjų krašte didesnę metų pusę sauvaliauja vakaris, o gal ir dėl to, kad rytuose, beveik Stasio Gojaus papėdėje tvaska kas akimirką gražesnis ežeras Gilys.

Įžiemiuose beržai apkurmėję žilom samanom, nes iš tos pusės be speigų ir perkūnų Stasio Gojus nesusilaukia linksmesnių naujienų. Gražiausiai žvilga penkių beržų tošė iš pietų šono, kur per kalnelius mėtosi keliukas Kirdeikiuos ir iš kur tingiai srovena penkių beržų bičiulis vasaris, glostydamas jų lapus.

Ignasius Kampinykas, pypkių dirbėjas, seniai laižosi špunkelę, žiūrėdamas į beržus ratonus, laukdamas, kada griausmas pritrenks bent vieną arba švidras iškels iš šaknų. Kiek jis pridrožtų pypkių su velniais iškištaliežuviais, su šunio galvom! Dairėsi ir meistrarankis Jonas į palinkusius galiūnus, bet šie didvyriškai kėlė pavasarines ir rudenines audras, vaitodami priešinosi vasaros perkūnams, švilpiančiom šakom žarstydami žaibus.

O vasaros vidurdienį, numirus visiems keturiems vėjams, pasikloję lapus ant dangaus panuovalių, penki beržai svajoja:

— Tiesiai į rytus traukia didelės kariuomenės, Salako miškų slėnyje klimpsta patrankų ratai, o arkliai, bimbalų ir botagų nukankinti, krenta be dvasios šilų viržiuose. Prie plokštaus akmens sustoja karieta ir iš jos išlipa karalius su trikampe kepure, apsuptas blizgančių ponų ir tarnų. Ant akmens patiesia šilkinę staldengtę, išsiuvinėtą auksiniais ereliais. Karalius sustojo pietų pavalgyti, nes Salako sakinguose miškuose bei paežerėse taip greitai užklumpa alkis. Tarnai baltom kelnėm stovi nekrutėdami, nes nedrįsdami nuo paausių nubaidyti įsisiurbusių gylių žabalių ir laukia, kol jų viešpats malonės sumirksėti ar kitu būdu parodyti, ko jam reikia. Nelengva būti tarnu tokiai didybei ir tik tas gali išsilaikyti, kas moka nujausti savo ciesoriškojo pono mintį anksčiau, negu ji teikiasi gimti jo vainikuotoje galvoje!

— Išgėręs raudono vyno, viešpats šnekėjo išmintingus žodžius savo ponams, pirštinėta ranka rodydamas į akmenį ir mišką. Po to įlipo į karietą, ponams ir tarnams spiečium šokant jam palaikyti už alkūnės, ir nudulkėjo Salako pusėn, tiesiai saulėtekin.

— Kuriam metui praslinkus, aplink akmenį vėl prasidėjo vaikštinėjimas. Laibom, baltom kelniapusėm ponas su kaltu akmenyje iškirto šakutę ir peilį, matyt, ciesorius liepė suteikti garbę tam akmeniui, ant kurio malonėjo valgyti pietus. O suvaryti baudžiauninkai tempė į krūvas nugaišusius kareivių arklius, balnus, grandis ir ant jų kepurėmis pylė žemes, kol miške pridygo kalnelių, kuriuos paskui apsodino pušaitėmis. Tokio didžio karaliaus ir arkliai pagarbos nusipelnę.

— Bet kam taip toli žvelgti kad ir čia, Papirčiuose, visi ant kojų. Iš dūminių pirkelių nuo kalno ritasi žmonės su maišais, po pažastim pasispaudę karnų nagines, krepšelius pelų duonos. Paskardėmis jie bėga prie Skersaraisčio ir, iki pusiaujo brisdami dumblu, dingsta tamsiame samanykščiuje. Nuo kaimo keliu, pykšėdami vejasi su šunimis kareiviai, apsidengę galvas aukštomis lyg kodžiai kepurėmis. Šunes skalydami pėdais pribėga Skersaraistį, kurį tuomet aplinkui juosė platus vandens ruožas, pauosto žemę ir, pametę ženklus, grįžta pas savo ponus. O papirtiškiai, sugulę ant sausų samanų, raškosi mėlynes, kiškio kopūstus ir užkandžiauja su pelų duona, įsitikinę, jog kareiviai baltakelniai neklampos per dumblą jų apiplėšti.

(Bus daugiau)

BIRŽELIO DIENOMIS...

(Iš spaudai paruošto romano Išpirktoji mirtis)

Rašo BR. DAUBARAS

Kai vakar naktį Adamonį paguldė į ligoninę, jis miegojo kietai, kaip po narkozu. Tačiau šiąnakt nervų įsibangavimas vėl pakilo ir jo miegas buvo biaurus. Kartkartėmis jis pakeldavo akis į langą ir laukė dienos. Tačiau aušra, lyg tyčia, kažkur buvo užtrukusi ir langų stiklai aptraukti drumzlina, bevilitiška šviesa.

— 14 birželio šiandien, — galvoja jis, — ir visai nepanašu į vasaros dieną. O prieš metus, kai prasidėjo šitas pragaras, buvo nuostabiai daug saulės. Vieneri metai! Tiesa, kur aš buvau tada, kai įsirito pirmieji rusų tankai?

Ir kai jis brido atgal į praeitį, norėdamas surasti pasakų dienas, miegas vėl apėmė jį. Ir per sapną, lyg galvojimo tąsa mato, kaip jis stovi viduryje plačių laukų. Neužmatomos dirvos pilnos brėstančių rugių ir pro stiebus švyti kūkaliai ir mėlynuoja rugiagėlės. Ir taip šviečia saulė, kad jis beveik turi užsidengti akis. Jis čia kažko laukia, kažko mylimo, ir yra labai džiugiai nusiteikęs. Ūmai girdi keistą bildesį. Nuo kalvos, staiga lyg iš žemės vidurio, išlenda kažkas baisaus, šlykščiai didelis ir tamsus, ir šliaužia per dirvas. Adamonis žiūri į biaurybę ir negali pasijudinti, o toji slenka nesulaikomu greičiu. Ji auga ir didėja, užima visą laukų plotį, ir ritasi niokodama miškus ir sodybas. Adamonis klausosi, kaip rauda miškas ir jam atrodo, kad jis girdi vaikų ir moterų balsus.

— Reikia pasitraukti iš čia, — nutaria jis, — reikia bėgti, kitaip tas tankas sulamdys mane, — bet jo kojos klimpsta į žemę ir jis niekaip negali išsiplėšti. Sustingęs žiūri į užgriūvančią pabaisą. Tai ne tankas, mato Adamonis, ne tankas, nors ir ritasi ant geležinių ratų — tai slibinas. Jo akys paralyžiuoja viską, ir paskui jį slenka minių minios nuskurusių, bespalvių žmonių. Jo begalinė uodega plakasi į šonus ir maudosi minios kraujuje. Ji maskatuoja taip aukštai, kad lavonais aptaško debesis, saulę ir visą žemę ir nuo to staigiai ima temti. Ir šituo tamsos akimoju Adamonis jaučia ties savo veidu slibino nasrus: iš jų veržiasi karštis ir apkurtinantis kriokimas. Jis pašoka lovoje ir atsisėda, širdis smarkiai daužosi ir visas suprakaitavęs. Dabar jis išsigąsta dar labiau: tai nėra sapnas, nes jis ir dabar girdi keistus, neramius daugelio žmonių balsus ir šūkavimus. Jis iššoka iš lovos ir puola prie lango.

Lyja. Erdviame ligoninės kieme stovi keli sunkvežimiai. Apie juos slampinėja pempinėm kepurėm raudonarmiečiai. Viename sunkvežimyje netoli lango, prieš stovintį sargybinį klūpo vienplaukė senutė ir kažką kalba. Drebančiomis rankomis Adamonis atidaro langą ir girdi verkiančios moters žodžius:

— Aš jūsų prašau! Maldauju! Duosiu jums aukso laikrodį ir žiedus — vežkite mane vieną. Vienintelis mano sūnus ligonis, jis serga. Jis nekaltas, imkite auksą. Imkite! — Ji maunasi nuo piršto blizgantį žiedą ir bruka jį šautuvą laikančion rankon. Kareivis ima žiedą, šypsosi ir lengvai buože pastumia klūpančią senutę.

Iš ligoninės išeina kelios baltais chalatais gailestingosios seserys. Jas lydi nuogais durtuvais kareiviai ir jos visos balsu verkia. Netrukus neštuvais išnešami naktiniuose baltiniuose du vyrai. Jų kojos įtvirtintos gipso masėje. Jie paguldomi seserų sunkvežimyje ir jų sunkios baltos kojos ryškiai atsimuša juodame sunkvežimio dugne.

— Ne, tai tik tęsinys mano biauraus sapno, — galvoja Adamonis ir priglaudžia įkaitusią kaktą prie šalto stiklo. Bet netikrumas dingsta, kai jis vėl mato iš ligoninės varomų žmonių grupę. Kiemo aikštelėje juos skirsto ir grūda į sunkvežimius. Ūmai į Adamonio ausis atsimuša širdį veriąs senutės šauksmas:

— Vladeli! Sūnau! ir ar čia, tavo motina! Jie mus išveža Sibiran...

Iš grupės atskiriamas būrelis vyrų ir varomas prie senutės sunkvežimio. Pirmuoju eina daktaras Savickas. Adamonis jį iš karto pažįsta. Jis bando jam iš lango mojuoti ir šūktelėti, bet Savickas jo nemato, skubiai bėga prie šaukiančios motinos ir lipa į sunkvežimį.

Adamonis atsiplėšia nuo lango ir, pribėgęs prie tebemiegančio palatos kaimyno ruso Orlovo, nutraukia antklodę.

— Kelkite! Greičiau! Kelkite! Žiūrėkite, kas čia dedasi! — Jis čiumpa rudaplaukį už pečių ir vilkte atvelka prie lango. Jie mato, kaip pilnėja sunkvežimiai ir kiemas prisipildo verksmu, klegesio ir kareivių šūkavimu.

Savickų sunkvežimio motoras jau užvestas. Į jį sulipa sargybiniai ir ratu apstoja suimtuosius. Adamonis nebegali girdėti senutės žodžių. Jis tik mato, kaip ji glaudžiasi prie sūnaus ir kaip virpa nuo verksmo jos pečiai.

— Kur juos veža? — kreipiasi jis į Orlovą.

— Rusija plati, o smetoninėnkų mums nereikia. Juo greičiau tokius iš Lietuvos išveš, juo mums bus geriau, — atsako tas šaltai žiūrėdamas prie langą. Adamonis yra taip piktas, kad negali net prasižioti. Dabar jie vėl išgirsta kieme baisų moters riksmą ir abu persisveria lange.

Cemento aikštėje nuo sunkvežimio prie sunkvežimio bėgioja išdrikusiais tamsiais plaukais mergina ir spiegiančiu balsu šaukia:

— Vladai! Kur tu! Vladai! Kur daktaras Savickas? Aš noriu kartu mirti! Aš jo sužadėtinė... Paimkite mane!...

Adamonis dar daugiau persisvėrė lange ir garsiai šūktelėjo:

— Vale, Vale! Daktaras čia! — ir ranka parodė į jau judantį sunkvežimį. Mergina, prisivijusi automobilį, įsitvėrė abiem rankom žalsvo sunkvežimio lentos ir bandė lipti. Daktarą Savicką, šokusį jai pagelbėti, sulaikė du sargybiniai, o tretysis kirto šautuvo buože per merginos krumplius. Toji, netekusi lygsvaros, krito aukštielninka cemente blizgančion vandens valkelėn ir nejudėjo.

— Jei taip ten būtų blogai, tai savanorių neatsirastų važiuoti, — balsiai šaipėsi Orlovas.

Adamonis truputi pasisuko nuo lango ir, netaręs nė žodžio, dešiniosios kabliniu smūgiu vožė į rudais spygliais apaugusį smakrą. Orlovas, tarsi rinkdamasis į kurią pusę kristi, sekundę pasvyravo į visas šalis ir lyg pėdas išsitiesė išilgai kambario.

Inžinierius vėl puolė prie lango. Valė tebegulėjo asfalto klane. Staiga peržengė gulintį, užsimetė chalatą ir laiptais nubėgo žemyn. Kieme niekas jo nesulaikė. Jis paėmė be sąmonės tvaksančią Valę ir įnešė ligoninėn. Ilgame ligoninės koridoriuje jis sutiko keistą eiseną: iš gimdyvių skyriaus du kareiviai nešė apalpusią jauną motiną. Užpakalyje jų ėjo mongolas, dešinėje rankoje laikąs šautuvą, kairiąja pasibrukęs pagalvę, kurioje klykė naujagimis. Kai laiptuose nešą moterį kareiviai stabtelėjo sekundei pailsėti, mongolas juokėsi:

— Lutše sniarady nešti, čem pušku!.. (Geriau nešti sviedinai, negu patranka).

Laukiamajame Adamonis surado seserį, kuri padėjo atgaivinti Valę. Jos abiejų rankų pirštų krumpliai buvo sudaužyti ir iš jų sunkėsi kraujas. Ji neverkė ir nieko nesiteiravo. Kai Adamonis bandė ją guosti, ji tik tiek tepasakė:

— Eikime iš čia. Persirenkite. Jūsų dokumentus aš paimsiu iš raštinės.

(Nukelta į 7 psl.)

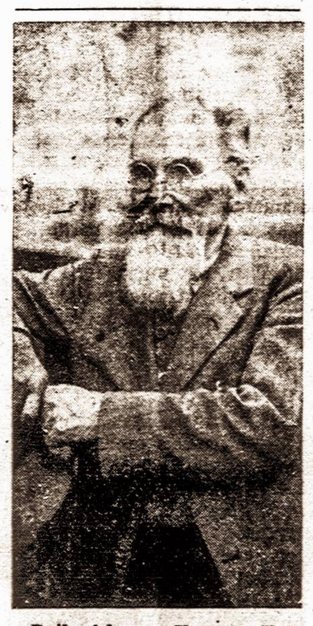

Dail. Adomas Varnas, šiais metais švenčiąs 70 m. amž. ir 40 m. kūrybinio darbo sukaktis.

SVEIKATA IR MEDICINA

Rašo MED. DR. VACLOVAS PAPROCKAS

AUDINIAI IR ORGANAI

Mūrinio namo struktūrinis vienetas yra plyta. Ji naudojama namo sienų ir rūsio statybai, grindims iškloti, patalpoms pertverti. Bet toks pastatas nėra dar gyvenamasis namas. Reikia įdėti langus, duris, ištinkuoti sienas, iškloti linoleumu arba kilimais grindis. Pagaliau turi būti išvesti elektros bei telefono laidai, vandentekio ir centralinio šildymo vamzdžiai. Kiekviename bute turi būti koridorius, valgomasis, miegamasis, virtuvė, vonios kambarys. Antra dalis namo gali būti skirta krautuvėms, trečia — sandėliams, ketvirta remonto dirbtuvėms, penkta — garažui. Visos tos patalpos kartu sudaro — ištisą namą.

Panašiai sudarytas žmogaus kūnas. Jo struktūrinis vienetas yra narvelis. Narveliai — žmogaus kūno plytos, iš kurių sudėtas kūnas. Narvelių yra įvairių rūšių. Susigrupavę vienos rūšies narveliai sudaro audinius, kurie atlieka tam tikrą uždavinį. Raumenų audinys skirtas vienam tikslui, o nervų — kitam. Ankstyvame išsirutulojimo laikotarpyje gemalas esti sudarytas vien iš audinių ir tik vėliau iš tų audinių susidaro organai: širdis, plaučiai, inkstai. Gemalui augant, jo kūne taip pat išvedami takai, susidaro kambariai. Atsiranda centralinio šildymo vamzdžiai- kraujagyslės, elektros ir telefono laidai-nervai. Tie laidai sujungti su įvairių rūšių aparatais, kurių dėka žmogaus kūnas palaiko ryšį su išoriniu pasauliu. Tiesa, tie aparatai nėra tobuli, netikslūs ir riboti, bet jeigu neturėtume jų, gyvenimas būtų neįdomus — nes gyventume kaip tie M. Gorkio apdainuoti žemės kirminai. Akys, ausys, nosis yra mūsų aparatai arba jutimo organai. Mūsų kūne yra įrengta moderninė virtuvė—skrandis, sandėlis — kepenys, fotografijos atelje — akys, telefono vamzdelis — ausis, ventiliatorius—plaučiai. Keli kambariai sudaro butą, keli organai sudaro organų sistemą. Yra virškinimo, kvėpavimo, kraujotakos ir kitos organų sistemos.

Plytos, sienos, kambariai, butai yra struktūriniai namo vienetai. Narveliai, audiniai, organai, organų sistemos yra atatinkami kūno vienetai.

Paprasčiausias ir, galimas daiktas, pirmutinis audinys, kuris atsirado šiame pasaulyje — audinys gleivių pavidalo. Polypų, kempinių kūnai sudaryti beveik vien iš tokio audinio. Pačioje pradžioje žmogaus gemalas taip pat gleivingas padaras ir tik vėliau išsirutuliuoja audiniai, o dar vėliau organai, organų sistemos.

Vienas iš labiausiai paplitusių mūsų kūne audinių yra jungiamasis audinys. Iš jo sudaryti raiščiai, sausgyslės, plevės. Paimkit tarp pirštų popierį ir pačiupinėkite. Popierius yra cheminiai apdirbtas jr supresuotas jungiamasis audinys. Batų padai, odinės pirštinės yra ne kas kitas kaip apdirbtas gyvulio odos jungiamasis audinys.

Purusis jungiamasis audinys panašus į vandenį sugeriančią vatą, standrusis jungiamasis audinys — panašus į popierį.

Virinant jungiamąjį audinį, jo skaidulos ištirpsta ir gaunasi skaidri klampi medžiaga-želatina. Stalių klijai yra irgi želatina, gauta virinant kaulų jungiamąjį audinį. Paverinę vandenyje kaulus su mėsa — gausime buljoną — šviesiai rudą skystimą. Jis susideda iš vandens, želatinos, riebalų, druskų ir ekstraktyvinių medžiagų, kurios priduoda skonį ir kvapą. Košelienos pagrindą sudaro sustingusi želatina.

Skrandis nevirškina senųjų jungiamųjų audinių. Seiminėnkės daužo su mediniu plaktuku mėsą, ypač seno gyvulio tam, kad ji būtų minkštesnė. Bedaužant sudraskomos jungiamojo audinio skaidulos, kurios po to jau gali būti suvirškintos. Dėl to pačios priežasties mėsa, ypač laukinių gyvulių, k. a. šerniena, briediena dedama kuriam laikui į actą arba rūgštų pieną. Rūgštys tirpdo jungiamojo audinio skaidulas, kurių laukinių gyvulių mėsoje ypač gausu.

Jauno jungiamojo audinio skaidulos elastingos ir panašios į gumą. Pabandykit suimti į raukšlę savo odą ir pamatysite kaip greit jungiamojo audinio skaidulų dėka ji grįžta į pirmykštę padėtį — raukšlė išnyksta. Senų žmonių odos jungiamojo audinio skaidulos dažniausiai praranda savo elastingumą ir todėl jų veidas yra raukšlėtas. Juo mažiau odoje elastingų skaidulų, juo daugiau raukšlių. Jauno veido išvaizdos paslaptis glūdi jungiamojo audinio elastingume.

RESORTAI

ŠIĄ VASARĄ ATOSTOGAS PRALEISKITE

BLUE WATER MANOR

Vasarinis viešbutis ežero pakrantėje, 50 pėdų viršum vandens. Iš terasos žavingas vaizdas į ežerą. Aplinkui gražūs kalnai. Viešbutyje milžiniškas židinys (fireplace) — Grand Cannyon kopija. Visi miegamieji kambariai išeina langais į ežerą. Miške atskiros vilos su privačiomis maudynėmis ir židiniais. Įvairūs sportai—tenisas, dviračiai, valtys, žuvavimas. Nemokamas susisiekimas automobiliu su geležinkeliu. Dėl platesnių žinių ir rezervacijų rašykite:

ALĖ SLIVYNAS, DIAMOND POINT, N. Y.

IDEALIŠKA VASARVIETĖ POILSIUI

HOTEL REGIS

Route 9 — Albany Post Road
RED HOOK, N. Y.

MODERNIŠKI KAMBARIAI SU VISAIS PATOGUMAIS. RESTORANAS, "COCKTAIL LOUNGE", VERANDA, GRAŽUS SODAS. NETOLI BAŽNYČIOS, KINO IR EŽERO.

Kainos — $6.00 į dieną
Savaitėmis — 2 asmenims kambaryje — $38.00
pavieniui — $42.00

Patogu atvažiuoti iš Grand Central stoties traukiniu ar autobusu. Netoli Poughkeepsie ir Hyde Park. Dėl rezervacijų ir platesnių informacijų rašykite:

Barbara Regis Neuling, Manager
HOTEL REGIS, RED HOOK, N. Y.

KAI jums įkirės miesto triukšmas ir troškinantis vasaros karštis, atvažiuokite pas mus...

GAIVINANTIS ATLANTO VANDENYNAS
JUMS SUTEIKS NAUJŲ JĖGŲ IR ĮKVĖPIMO...

NEW PLAZA VIEŠBUTIS

EMILIJA MIKONIENĖ, sav.

Madison & Amherst Ave., Margate City, N. J.

WESTHAMPTON LODGE

KAMBARIAI IR APARTAMENTAI ATOSTOGOMS

Netoli jūros. Nemokamas nuvežimas ir parvežimas į pajūrį.

JONAS TRAGES, Savininkas

POTUNK LANE, WESTHAMPTON, L. I., N. Y.

Tel. Westhampton 1424

THE BLUE BIRD INN

JURGIS SHLAKIS, savininkas

Puiki vieta piknikams ir išvažiavimams
Plati aplinka automobiliams

Smithtown Blvd and Gibbs Pond Road
LAKE RONKONKOMA, LONG ISLAND, N. Y.
Tel. Ronkonkoma 8584

Atsiųsta paminėti

B. Babrauskas. **Lietuvos keliu.** Skaitiniai lietuviškai ištremimo mokyklai. I-oji dalis. Atžalyno leidinys. 192 puslapiai. Šalia liaudies kūrybos įdėta 18 lietuvių rašytojų rinktiniai raštai su trumpomis tų rašytojų biografijomis.

J. Švaistas. **Rašau sau.** Tremtinės užrašai. Viršelis dail. Augiaus. Išleido Minties laikraščio redakcija. Parašyta lengvai ir noriai skaitoma. Kai kam atrodo, jog kai rašoma apie meilės nuotykius, tai būtinai turėtų būti bulvarinė literatūra, kaip teko pastebėti, kad mano kai kurie šios knygos recenzentai Vokietijoje.

Redaguoja
V. TYSLIAVIENĖ

Moterų Pasaulis

V. VALSŪNIENĖ – STALINO GARBINTOJA

Gyvena Lietuvoje tokia Valerija Valsūnienė, Nepriklausomybės laikais šen bei ten išlindusi su savo vargais negalais suklijuotais eilėraštukais.

Atėjo raudonieji, ir iš tos poetės prasikišo raudoni sparneliai. Ji tapo tarybinė poetė, ir dargi, anot Jono Šimkaus, dabartinio rašytojų Lietuvoje pabaisos, "tvirtai atsistojusi subrendusių tarybinių poetų gretose."

Išleido Valerija Valsūnienė 1946 m. poemą apie Marytę Melninkaitę. Mat, Valerija panoro muzų kalba pagarbinti tariamąją tarybinę "didvyrę". Atrodo, iš karto poema ne kaip buvo suklijuota, kad kitamet poema pasirodė žymiai pataisyta. Apie tai rašo Jonas Šimkus, josios poemų rinkinio, Šviesi diena kritikas.

Iš tos recenzijos patyriame, kaip bolševikiškai rašoma. "Pavyz., pirmojoje redakcijoje poetė, apibūdindama, už ką mūsų tautos didvyrė kantriai iškentėjo visas priešų jai daromas kančias, sakė: "Už ežerus mėlyno lino ji liko tyli ir bevardė." Naujoje poemos redakcijoje tai jau pakeičiama: "Už liaudį, už savo tėvynę ji liko tyli ir bevardė." Taip, sako Šimkus, ir turi būti rašoma.

Kitoj vietoj Šimkus Valsūnienę į padangę kelia už vėl pagal tarybinį skonį atremontuotą posmą: "Tiktai pro pamėlusį rūką, jėgom, kurias priešas nualino, — aš mirštu, — ji miniai sušuko,— už šalį tarybų, už Staliną." Sov. Rusijoje mirti žmogui be Stalino lūpose, atrodo, lyg nepatogu arba tiesiog nepriimtina...

Valsūnienė ir Leninui atiduoda pagarbą. Šią mintį, anot Šimkaus, poetė sugebėjo gražiai išreikšti savo eilėraštyje: — Kur Leninas? —klausiu aš saulės šviesios. Man saulė šviesioji atsako: —narsioji širdis Draugo žemės visos krūtinėje Stalino plaka."

Beveik taip kas posmas Valsūnienės poemuose, tai vis saldi gaida apie vadą, mokytoją, tėvą, drg. Staliną, arba apie jo narsuolius, penkmečio keliu žygiuojančius... Tiesa, ji dar neužmiršta pikto žodžio "buržuazinės visuomenės likučiams." Tai bolševikuose labai madnu, lygiai kaip po maldos amen.

Ar didžiuojasi šia "subrendusia poete" Lietuvos žmonės? Aišku, ne. Ją ištiks toks pats prakeikimas, kaip Nėrį, Liudą Girą, Petrą Cvirką...

Diktatoriai reikalauja sau poemų, o išsigimę jiem lanksčiojasi ir dainuoja. Tikriesiems demokratijos vadams, kaip Rooseveltas, Trumanas, poemų nereikia, ir todėl niekas jiems jų nerašo...

P. R.

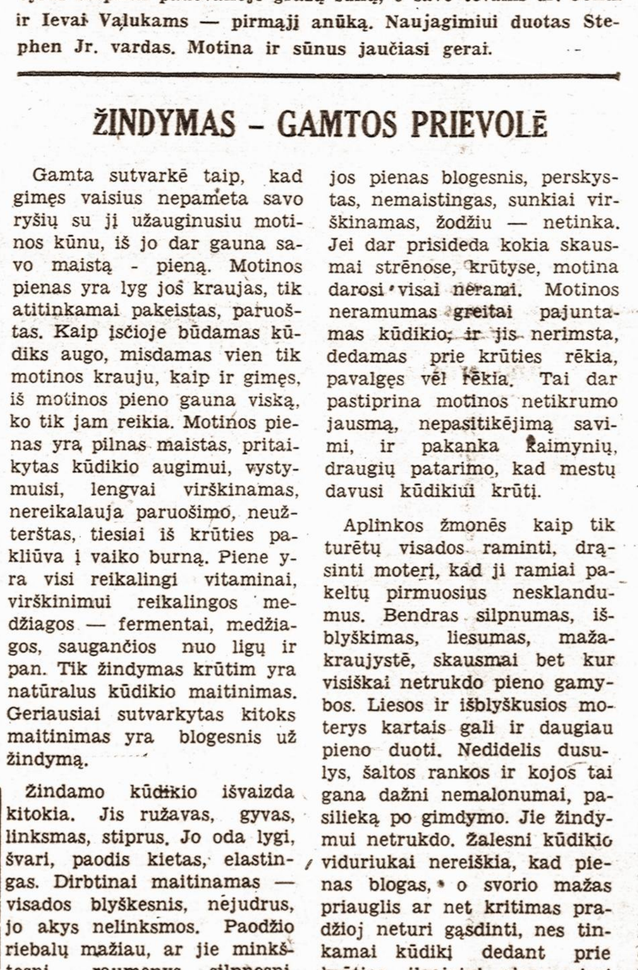

VIKTORIJA VALUKAITĖ MACHINSKI birželio 16 d. savo vyrui Stephen padovanojo gražų sūnų, o savo tėvams dr. Jonui ir Ievai Valukams — pirmąjį anūką. Naujagimiui duotas Stephen Jr. vardas. Motina ir sūnus jaučiasi gerai.

MES

E. Katilienė į savo gražiąją rezidenciją, esančią Belmar, N. J. pajūryje, pakvietė Lietuvių Spaudos Klubą vasariniam susirinkimui bei pobuviui, kuris įvyks liepos 18 d.

Polyna Stoškiūtė birželio 23 d. atidaro vasarinių koncertų sezoną Chicagoje. Šiuo metu Stoškiūtė su motina vieši p. Bachuno vasarvietėje.

Pranė Lapienė iš Stony Brook, N. Y., kaip Lietuvių Naujienos praneša, yra gavusi popiežiaus apaštališkos palaimos liudijimą...

Alvina Buivydienė, buvusi Moterų Vienybės pirmininkė, vyksta į SLA seimą Bostone, kaip 174 kp. delegatė.

Juzė Dičkienė, žinoma veikėja New Haven, Conn., lankėsi New Yorke ir, ta proga, buvo užėjusi į Vienybę.

Ieva Bajorienė rūpinasi savo vyro, velionio Prano Bajoro, apysakų knygos išleidimu.

• Iš Buenos Aires nuvykusi į Montevideo susituokė buvusi Argentinos kino artistė, žymiausia Pietų Amerikos modelistė Regina Labanavičiūtė-Laval. Jos vyras —kp. Servando Armando Gallegos.

PARAGVAJIEČIŲ MOTERYS SU DURKLAIS...

Karas su Bolivija ir nuolatiniai vidaus karai prarijo daugybę Paragvajaus vyrų. Be to, nemaža jų turėjo bėgti į užsienius, ir taip šalyje liko beveik vienos moterys.

Paragvajietės dirba visus darbus. Jos yra tvirtos, o taip pat labai moteriškos, aistringos ir patrauklios. Mėgsta vilioti visus vyrus, bet vedyboms ieško dažniausia savuosius, nes svetimšaliai ir kitataučiai joms atrodo per menki...

Apsiginti jos, kaip ir vyrai, nešiojasi paslėptą durklą arba skustuvą, kuriuos, reikalui esant, vikriai moka panaudoti. Mėgsta vyną, degtinę ir azartinius žaidimus. Ž.

MARTI IŠ MIESTO

Iš Petronelės Orintaitės novelių rinkinio

Puiki moteris ta Pečiulienė, — gerėdavosi kaimynės.— Tik viena kibė, kad — iš miesto, —pridėdavo dažnai ne viena.

Visam Pavandupio kaime ne su balana nerastum kitos tokios linksmatauškės moteriškės.

O didysis stebuklas buvo tas, kad ši, prieš trejus metus iš Vilkaviškio parvesta šviesiaplaukė ne tik visus kaimynus ir svečius nuo širdies mylėjo ir kiekvienu žmogumi žavėjosi, bet niekad nė vieno už akių neapkalbėjo, nieko nepasmerkė, nieko neapkaltino.

— Auksą, ne žmoną tas Pečiuliukas gavo, — su pavydu tardavo gudragalvės, kurios visų aplinkinių nuodėmėles atmintyje, lyg ant siūlo poterėlius susivėrusios, kasdien vis iš naujo perpoteriaudavo. — Juliukui nė rojuj nebus geriau... Šitokia puiki jaunamartė...

. Taigi, kas tai per moteriškė, jeigu ant jos niekas negali išrasti!

***

Balandžio popietė. Nijolė— taip romantiškai pakrikštyta ši gėlė iš miesto — sėdi grįčioje ties langu. Jos svajingas žvilgsnis slysta pro baltą daržo tvorą, pro riešutynų krūmus, pro kaštonų stagarotas šakas — tolyn, tolyn..

Mato ji kaimynų sodybas, šiaudinius ir čerpinius stogus, dirvojančias laukų užuoganas ir jau želmenimis pasikėlusius žiemkenčius...

Bet visame apylinkės platume ir horizonto įvairume —ji neišvysta jokio žmogaus.

Ieina vyras. Jo švarko pečiai truputį šiaudgaliais apsivėlę — matyt, kluone ar tvartuose [illegible]. Pilname kabina ant gembės ir sėdasi.

— Juliuk, — atsigręžta į ji žmona ir liūdnu žvilgtelėjimu meta kažkokį tylų priekaištą.

Jis pajunta ir skundo gaidą jos balse. Tai nėra nauja— juk seniai žino Nijolės keistą nerimastį. Ir tai jam daug skaudžiau, negu būtų aiškūs priekaištai, net plūdimai ar kumščių smūgiai. Tada jis žinotų ką daryti, o dabar —bejėgis.

"Taigi, o visi giria, kad mudu perdaug gerai sugyvenava, kad mūsų namuose—laimė medumi ir pienu teka..."

— Ką norėtum, mieloji, — taria jis nereikalingus žodžius ir iš anksto žino, kad nieko iš to nebus.

— Juliuk... aš bijau... aš susirgsiu, jeigu šitaip visą gyvenimą... Juk matai... nuobodu nežmoniškai... — sielvartingai išsako ji savo skausmą.

— Gavėnia dabar, tai ką tu nori, — bando juokauti vyras.

— Ak, visai ne tai.. Jau treti metai... Ir aš pastebėjau, kad pas jus, kaime, visada amžina gavėnia... Visos valandos, ir dienos, ir metai —vienas ir tas pats nuobodulys,— priekaištinga šypsena žvelgia ji į Julių, o akys jau beveik ašarų pilnos.

Bet Nijolė tuoj valdosi ir net pyksta ant savęs už tą keistą nerimo ligą, nes ji myli vyrą ir nori būti šalia jo laiminga.

— O man kaip tik atbulai atrodo, — švelniai dėsto vyras. — Čia ūkyje, darbas ir viskas taip įvairu, nuolat vis nauja, kad — nė nepalyginti su miestu. Štai, pavasarop tvėrėm naują tvorą, paliai svirną sukirtome senąjį gluosnį, prie šulinio padarėme naujus vartelius... Atsigaivino kiemas ir — smagiau tapo... Kai paleidžiame girdyti gyvulius— žiūrėk, eriukų pulkas kiekvieną pavasarį vis kitoks, vis įvairesnis. Šįmet, štai, sartas kumeliukas šokinėja, dar vieno laukiame — tas, turbūt, bus juodbėris.. Veršiukai žalmargiai... Na, ar tai ne nauja? Ar tai nuobodu?

Moteris tyli ir klausosi—visomis jėgomis stengiasi įtikėti vyro žodžiams.

—O laukuose irgi kasdien,— tęsia kalbą Julius, — vis kas nors ypatingo... Rugučiai jau kyla ir banguoja... Vasarojų tuoj sėsim, gelsvi daigučiai pasipils — ir vis kasdien didyn, vis spalvą keičia, stiebus plačiau keroja, paskui — jau varpas skleidžia... Įsižiūrėk į pievas, kai ima atželti: kaskart vis naujos žolės, vis savotiški žiedai — tai pienės geltonuoja, tai snaudalės rausta, tai vėdrynai sublizga, katiliukai kankaliuoja...

Truputį abu patyli, ir rodosi gera, ramu. Bet jos sielvartas netoks menkas, kad keliais žodžiais galėtų išblaškyti.

— Mielasis, Juliuk... Aš nesiginčiju... Man gražu mūsų kieme.., Ir laukai aplinkui — tikras stebuklas... Bet suprask — žmonių nėra.. Mūsų šeimyniškių — vos šešetas asmenų. Ir tai — su senute ir piemenuku. Per dienų dienas tie patys veidai... O jau mintys, kalbos — beveik kiekvienas iš anksto žinom, ką kuris pasakys!

Ir ji dabar galvoja apie tą Laisvės gatvę mieste, kur per dieną ne penki, ne dešimts, o gal šimtas ir daugiau žmonių praeina... Sutinki pažįstamų ir nepažįstamų... Viena prakalbini, į kitą tik pasižiūri, bet jau širdis tampa soti, kažkokio kupino gyvenimo pilna.

Ogi šičia — durys ir langus pražiūri, kiauromis valandomis į kelio kryžkelę prastebeliji, net kakta raukšlėmis suriinguoja nuo įtempto žvilgsnio ir — vis jokio žmogaus.

Norisi su kuo nors pakalbėti, — priduria ji balsu. —Kai per dieną eini tą trūsą virtuvėje, po tvartus — bent vakarop būtų gera atsigaivinti kuo nors, su žmogum naują žodį šnekteltį.

(Bus daugiau)

Didžioji kunigaikštienė Olga Alexandrovna Kulikovsky, paskutiniojo Rusijos caro sesuo, kalbasi su laikraštininke. Bijodama sovietų persekiojimo, kunigaikštienė su šeima apleido Daniją ir dabar apsigyvens Kanadoje.

ŽINDYMAS – GAMTOS PRIEVOLĖ

Gamta sutvarkė taip, kad gimęs vaisius nepameta savo ryšių su jį užauginusiu motinos kūnu, iš jo dar gauna savo maistą - pieną. Motinos pienas yra lyg jos kraujas, tik atitinkamai pakeistas, paruoštas. Kaip įsčioje būdamas kūdiks augo, misdamas vien tik motinos krauju, kaip ir gimęs, iš motinos pieno gauna viską, ko tik jam reikia. Motinos pienas yra pilnas maistas, pritaikytas kūdikio augimui, vystymuisi, lengvai virškinamas, nereikalauja paruošimo, neužterštas, tiesiai iš krūties pakliūva į vaiko burną. Piene yra visi reikalingi vitaminai, virškinimui reikalingos medžiagos — fermentai, medžiagos, saugančios nuo ligų ir pan. Tik žindymas krūtim yra natūralus kūdikio maitinimas. Geriausiai sutvarkytas kitoks maitinimas yra blogesnis už žindymą.

Žindamo kūdikio išvaizda kitokia. Jis ružavas, gyvas, linksmas, stiprus. Jo oda lygi, švari, paodis kietas, elastingas. Dirbtinai maitinamas — visados blyškesnis, nejudrus, jo akys nelinksmos. Paodžio riebalų mažiau, ar jie minkštesni, raumenys silpnesni. Karvės pienui suvirškinti kūdikis turi pagaminti tris kart daugiau syvų, negu moteriškam. Štai, kur nueina visos jo jėgos ir energija. Visur statistikose žymu mažesnis žindomų kūdikių ligotumas ir mirtingumas. Žindomi kūdikiai beveik visiškai neserga rachitu, traukliais ir daugeliu kitų net apkrečiamų ligų. Jie daugiau sveria, greičiau auga.

Ir pačiai motinai žindyti naudinga. Dažnai žindančios moterys tiesiog pražysta, pagražėja. Žindant greičiau susitvarko neštumo ir gimdymo padariniai pilve. Be to, pastebėta, kad krūties vėžys retai puola žindusias moteris.

Jautrios, rūpestingos motinos dažnai iš anksto jaudinasi, ar galės jos žindyti, ar turės pakankamai pieno? Kai pieno pradžioj dar nepakanka, jos pasijunta visai nelaimingos ir nusivilia. Iš to nusivylimo dažna ir nustoja davusi krūtį. Nervinga moteris dažnai perdeda savo kūdikio bėdas. Truputį žalesni viduriukai, mažesnis svorio prieauglis, negu, jos nuomone, turi būti, duoda jai mintį, kad jos pienas blogesnis, perskystas, nemaistingas, sunkiai virškinamas, žodžiu — netinka. Jei dar prisideda kokia skausmai strėnose, krūtyse, motina darosi visai nerami. Motinos neramumas greitai pajuntamas kūdikio, ir jis nerimsta, dedamas prie krūties rėkia, pavalgęs vėl rėkia. Tai dar pastiprina motinos netikrumo jausmą, nepasitikėjimą savimi, ir pakanka kaimynių, draugių patarimo, kad mestų davusi kūdikiui krūtį.

Aplinkos žmonės kaip tik turėtų visados raminti, drąsinti moterį, kad ji ramiai pakeltų pirmuosius nesklandumus. Bendras silpnumas, išblyškimas, liesumas, mažakraujystė, skausmai bet kur visiškai netrukdo pieno gamybos. Liesos ir išblyškusios moterys kartais gali ir daugiau pieno duoti. Nedidelis dusulys, šaltos rankos ir kojos tai gana dažni nemalonumai, pasilieką po gimdymo. Jie žindymui netrukdo. Žalesni kūdikio viduriukai nereiškia, kad pienas blogas, o svorio mažas priauglis ar net kritimas pradžioj neturi gąsdinti, nes tinkamai kūdikį dedant prie krūties, ilgainiui pieno visgi atsiranda pakankamai. P. B.

CRANLYN BEAUTY SALON

IEVA BAJORIENĖ, *vedėja*

Jeigu norite gražiai ir elegantiškai šukuoti plaukus, aplankykite Ievos Bajorienės grožio salioną. Išbandykite jos priežiūroje teikiamas *PERMANENT WAVE.*

Pasiteiraukite ir apie naują naturalų metodą suplonėti. "Gyroducing" pagalba Jūs galite turėti gražią ir grakščią figurą. Išbandykite.

Telefonai:
Main 4-3900
Main 4-2342.

60 Henry Street, kampas Cranberry
BROOKLYN, N. Y.

JŪS VISUOMET ESATE LAUKIAMAS ŠIAME DRAUGIŠKAME TAUPOMAJAME BANKE

- Nuošimtį teikiančios taupymo sąskaitos, nuo $5. iki $7,500.
- "Christmas Club" sąskaitos
- Nebrangiai kainuojanti apdrauda
- Pirmojo morgičiaus paskolos
- JAV Taupymo bondsai ir ženklai
- Keleivių čekiai (Travelers Cheques)
- Saskaitos per paštą

THE Kings County SAVINGS BANK
Įsteig. ta 1860
135 Broadway, prie Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.
Atdara pirmadieniais iki 7 val. vak.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

KAI DAR DEGINDAVO RAGANAS

Raganų bylos Vakarų Europoje prasidėjo jau tryliktame amžiuje. Prancūzija buvo pirmoji šalis, kurioje raganos tapo teismų objektu. Paskui kilo tokios bylos Šveicarijoje, o po to Vokietijoje ir kitur.

Ragana buvo vadinama tokia moteris, kuri, velnio padedama, galėdavo žmogui pakenkti. Jos, girdi, tepdavosi tepalu tam tikromis naktimis, ypač gegužės 1 d. Jos, sakydavo, skrisdavo oru, nesiekdamos žemės ir dalyvaudavo šokiuose, po kurių vaišindavosi arkliena arba žmogiena.

Nors pirmas 1487 m. išleistas įstatymas raganų byloms turėjo privatų charakterių, tačiau juo pradėjo naudotis visose viešose byloše. Ypač klestėjo raganų persekiojimas šešioliktame amžiuje ir dar septynioliktame.

Ne svetimos tais laikais raganos buvo ir Lietuvoje. Kai šešioliktame amžiuje Lietuvoje kilo tikybiniai ginčai, šatrijos kalne Žemaitijoje buvo vėl deginamos ugnys naktimis ir atliekamos apeigos pagal senovės pagonių tikybą. Sutvirtėjus krikščionių tikybai, Žemaitijoje septynioliktame ir aštuonioliktame amžiuje senų apeigų žinovai, o gal ir šalininkai — įgijo burtininkų vardą. Ir ne viena moteris, piktų kaimynų įtarta, buvo plakama dėl susižinojimo su piktąja dvasia, pagaliau ir sudeginama.

Vienas iš pirmųjų, kuris griežtai pakėlė balsą prieš raganų deginimą, buvo vokietis von Spee, kunigas. Per sudeginti pasmerktųjų moterų išpažintis jisai įsitikino, kad tai visai nekaltos aukos, kad žmonių prietarai padarė kartais doras moteris raganomis. Jo veikalas Cautio criminalis smarkiai paveikė to laiko teisėjus ir ilgainiui nuo raganų deginimo atsisakyta.

Kad veidas būtų skaistus ir be spuogų, švara yra pirmoji taisyklė. Nereikia gailėtis nei vandens, nei muilo. Rytą ir vakarą patariama veidą plauti šiltame vandenyje ir baigti šaltu. Paskui jau galima tepti kremu.

BIRŽELIO DIENOMIS...

(Atkelta iš 5 psl.)

Iš ligoninės kiemo išriedėjo paskutinis išvežamųjų sunkvežimis su nėščiomis moterimis, atvykusiomis į klinikas gimdyti ir su šią naktį pagimdžiusiomis motinomis.

Kai Adamonis ir Valė paliko ligoninę, lauke tebepurkštė smulkus lietus. Jie nesitarė kur ir kodėl išeina. Išėjo, nes jautė, kad ne tik čia, bet visame krašte prasidėjo lietuviams Baltramiejaus rytas.

Savanorių prospekte jie sutiko praeivius, kurių veiduose matė tokią pat siaubingą išgąstį, akyse panika ir lūpose visų kartojamą vieną žodį — veža!

— Neikite miestan. Veža!— perspėjo einančius kažkoks nepažįstamas vyriškis išbėgęs iš Aukštaičių gatvės, ir aplink baugiai apsidairęs pridūrė:

— Vežti pradėjo jau po vidurnakčio. Aš visą naktį dirbau ir grįžęs trečią valandą namo, neberadau žmonos ir tėvų. Juos visus veža į stotį. Buvau ten nulėkęs, bet, kai pamačiau kas ten vyksta ir, kad nieko suimtiesiems padėti negalima, bėgu kaip ir visi į kaimą ir miškus, nes išvežimas, sako, tęsis kelias dienas.

Adamonis klausiamai žvilgterėjo į Valę.

— Jūs, inžinieriau, bėkite su tuo ponu kartu. Aš vieną eisiu į stotį. Gal būt pavyks man drauge išvažiuoti,—tiesdama Adamoniui ranką, pasakė Valė.

— Eisime kartu, — atsakė inžinierius ir atsisveikino su nepažįstamuoju.

Sukdami šalutinėmis gatvėmis jie matė, kaip per kiemus, sodus ir daržus, tarsi iš degančio miesto, bėgo vienmarškiniai vyrai, moterys ir vaikai.

Žemaičių gatvės pakalnėje jie priėjo naujai išlaužtą medinių virpstų tvorą. Šlapioje kiemo žolėje juodavo gilios sunkvežimio ratų provėžos. Prie sutryptos gėlių lysvės gulėjo senos moters lavonas. Išsidraikę šviesiai širmi plaukai buvo pakibę ant liaunučių gėlių stiebų ir dengė kelis našlaičių žiedus. Prie namo sienos pamestas apsitrynusiais šonais lagaminas ir stora languota skara.

Adamonis ir Valė, išvydę šį reginį, stabtelėjo tvoros spragoje. Iš kiemo gilumos unkšdamas atbėgo baltas šuo ir, pribėgęs prie gulinčios senutės, lyžtelėjo raudonu liežuviu lietaus lašus nuo jos raukšlėmis išraizgyto suvytusio veido.

— Šitos, matyt, pasigailėjo Dievas ir leido jai mirti savojoj žemėj, — paniuręs pasakė Adamonis.

Iš tuščio buto, pro plačiai atidarytą langą, sieninis laikrodis, lyg bažnytkaimio varpas atskambino penkis tan, tan, tan. Ir jie ėjo toliau gatvėmis, kuriomis riedėjo sunkvežimiai prikrauti verkiančių motinų, bejėgių vyrų ir mieguistų, prie motinų prisiglaudusių, vaikų. Viename kitame sunkvežimyje švystelėdavo Adamoniui pažįstamas veidas, bet jis nespėdavo jiems pamoti, nei šūktelėti paskutiniojo atsisveikinimo žodžio. Pėdsakais vežamųjų jie pasiekė Kauno geležinkelio prekių stotį.

Tebelijo. Žemi, sunkūs debesys, tarsi bijodami, kad nelaimingųjų šauksmas pasiektų Aukštybes, nepermatoma skraiste atskyrė žemę nuo dangaus.

Pradžioje, kai Adamoniui ir Valei pasisekė prasiskverbti pro sargybas ir kai jie pamatė kelias kilometrinio ilgio gyvulinių vagonų eiles, jie nebegalėjo tarpusavyje susikalbėti. Kažkoks nežemiškas nelaimingųjų šauksmas, dejavimas, verksmas susiliejęs į vieną raudą veržė Adamoniui gerklę ir jis neįstengė ištarti žodžio.

Valė, pamačiusi užkaltus vagonus, iš kurių pro spygliuota viela išpintus langelius kyšojo pagelbos šaukiančios didelės ir mažos rankos, atsirėmė sandėlio sienos. Jos kojos linko ir Adamonis turėjo ją prilaikyti.

— Man tuojau praeis, —tarė ji ir Adamonis matė, kaip iš jos akių krito stambios ašaros ir maišėsi su lietaus lašais nuo sandėlio stogo. Ir jam atrodė, kad šiandien visa Lietuvos žemė yra drėgna ne nuo lietaus, bet nuo ašarų nelaimingųjų. Ir jie ėjo nuo vagonų prie vagonų ieškodami savųjų, stumdomi sargybinių.

—Vandens! Lašelį vandens! Vady! Gelbėkite! Ji miršta!— šaukė užkimęs moters balsas iš vagono, kurio duris buvo atstūmęs sargybinis. Jie sustojo užpakalyje kareivio ir žiūrėjo į tamsų ir tirštą vagono vidų. Prie šykščiai pravertų durų angos stovėjo aukšta brunetė moteris. Ant rankų ji laikė be gyvybės ženklo trijų ketverių metų mergaitę. Iš sukepusių motinos lūpų lašėjo kraujas ir seilių putos ir tiško ant balto mergaitės veido. Ji atrodė pamišusi ir maišydama lietuviškus ir rusiškus žodžius, rėkė:

— Imkite! Imkite ją! Ji nebegyva. Ji sirgo plaučių uždegimu ir ją ištraukė iš lovos! Imkite lavoną! Mano vienintelės mergaitės lavonas!..

Kareivis palietė ranka mergaitės kūną ir tarė:

— Padaždite, vezmiom. (Palaukite, paimsime).

Motina, pamačiusi už kareivio nugaros Adamoni ir Valę, vienu judėsiu nuplėšė nuo kairios rankos balto metalo laikrodį ir, duodama ji kareiviui, rusiškai kalbėjo:

— Imkite, tai jums. O vaiko lavoną atiduokite šiems žmonėms. Jie palaidos, jie krikščionys...

Kareivis, paėmęs laikrodį, prisikišo prie ausies ir atsisukęs į Adamoni šūktelėjo:

— Berite ir ubiraitiės (Imkite ir pasišalinkite).

Adamonis priėjo prie vagono. Motina neverkė ir atrodė, tarsi ji ne savo vaiką, bet kažkokį daiktą būtų perdavusi. Ji tik pabučiavo mergaitės kaktą ir dar laikydama jos mažutes ranutes kalbėjo:

— Romanta, Romanta Kisielytė ji vadinosi... Gimnazijos mokytojo duktė. Dar prieš kelias minutes aš paskutinį kartą mačiau jos mėlynas akis ir girdėjau, kaip ji vandens prašė. Kryžių, geri žmonės, pastatykite ir mišias...

— Skarei, skarei! — ragino kareivis, stumdamas Adamoni nuo vagono durų.

Tuo laiku Adamonis iš gretimo vagono išgirdo jo vardą šaukiantį balsą. Ir, kai jis su savo našta pasisuko ton pusėn, Valė pralenkė jį spiegdama:

— Vladas ten! Vladas šaukia! Aš nepasiliksiu...

Prie daktaro Savicko vagono stovėjo kitas sargybinis ir neleido prisiartinti. Prasidėjo derybos. Valės laikrodėlis atidarė ir šio vagono duris, pro kurias ji vikriai įlipo, lyg skubąs keleivis į greitąjį traukinį, palikusi tarpubėgyje Adamonį su lengva našta. Radusi Savicką Valė prisiglaudė prie jo ir patenkinta, tarsi būtų povestuvinėn kelionėn išvykstanti, apraišiotais pirštais pamojo tebestovinčiam Adamoniui.

— Vot, eto liubov! Stranyje etyje litowcy. Za "biliet" v Sibir daže časy dajut! (Tai meilė! Keisti tie lietuviai. Už bilietą Sibiran dargi laikrodį duoda) — vartydamas rankose laikrodį, kalbėjo "demokratiškiausio" pasaulyje krašto karys.

— A ty stupai, stupai na kladbiščiu, (o tu bėk, bėk į kapines) — varė Adomonį, kai šis dar stengėsi iš bendro šauksmo atskirti bent vieną draugų žodelį. Bet kareivis nė minutės neleido jam pasilikti.

Adamonis, paėjęs kiek nuošaliau, paguldė mergaitę ant žemės ir, nusivilkęs švarką, pasilenkė prie jos, norėdamas lavonėlį susupti. Mergaitės vokai truputį prasivėrė ir tarp nežymiai sujudėjusių lūpų jis pamatė baltą dantų rėželį.

— Dieve, ji dar gyva! —suriko jis ir stvėręs ją tekinas pasileido pro išrikiuotus vagonus, kuriuose moterys ir vaikai giedojo: Marija, Marija, išgelbėk žmoniją, išgelbėk nuo priešo baisaus!...

Kings County Savings banko pranešimas

Kings County Savings Bankų Globėjų Tarybos pirmininkas Winthrop Taylor praneša, kad Walter Bruchhausen ir Donald G. C. Sinclair buvo išrinkti tų bankų viceprezidentais.

Walter Bruchhausen yra Caldwalader, Wickersham ir Taft Advokatų firmos narys ir buvo Kings County Banko direktorium nuo 1936 m. Jis, be to, yra Brooklyn Bar Association prezidentas ir Brooklyn Association for Improving the Condition of the Poor viceprezidentas. Bruchhausen taip pat yra Brooklyn Children's Aid Society, Union League, Brooklyn Club, Rotary Club ir Rembrandt Club narys.

Donald G. C. Sinclair, kuris taip pat išrinktas banko viceprezidentu, direktorium buvo nuo 1941 m. Jis yra žinomos advokatų firmos, Lawrence Turnure ir Co., Blyth ir Bonner narys, Caledonian Hospital Prezidentas, Brooklyn ir Berkeley Institute Sekretorius, Brooklyn Academy of of Music Pirmininkas ir Brooklyn Association for Improving the Condition of the Poor Viceprezidentas. Jis, be to, yra nariu šiose organizacijose: Brooklyn Botanical Gardens, Municipal Club ir Brooklyn Chamber of Commerce, St. Andrews Society, Harvard Rotary, ir Sky Top klubuose.

King County Savings Bankas nuolatos skelbiasi Vienybėje. Kadangi tuo būdu bankas remia lietuvišką laikraštį, todėl jo skaitytojai kviečiami remti banką — atidaryti jame savo taupymo sąskaitas.

Vieša padėka

Negalėdama kitaip atsidėkoti visiems atsiuntusiems gėlių ir dovanų ir mane lankiusiems laike ligos ligoninėje, noriu viešai visiems ir visoms padėkoti per laikraštį.

Mano nuoširdi padėka seseriai ir švogeriui Pr. Narvydui, taip pat jų sūnams, Vytautui ir Algirdui ir p-lei Daratai Bigin; Jonui, Mikalinai ir Rymui Narvydams; Teklei Pusnikienei, Jevai Baltuvienei, Volskiams, A. Streimikiams, Jurgiui Andriuškevičiui, Mr. K. Lesevičiui, J. Stelmokui, Gudoniams; dirbtuvės darbininkams: Mrs. Ida Catozella ir Louis Wise. Taip pat nuoširdi padėka už gautus užuojautos laiškus. Dėkoju seseriai ir švogeriui Laurinaičiams iš Sunderland, Mass., sūnėnui Robertui, Benniui ir Loretai Laurinaičiams, Bagdonams, Anelei Kazimieraitienei, Florence, Mass., p-niai Mildred Drozdai, Fairfield, Conn., p-niai Mildred Schenazy, Newark, N. J., Jukniams, Operetės Chorui, Anna Burausky, Tautininkų Klubui ir visiems, man sveikatos linkėjusiems, mano širdingiausia padėka.

Veronika Norvaišaitė.

IEŠKOMI Leon Zasztowt, gyvenęs Pa. N. A., Coatesville, ir Ludwig Borowik, gyvenęs New Yorke, N. Y. Žiną apie juos arba jie patys prašomi atsiliepti šiuo adresu: Marija Namikaitė, Fuerth, Sedanstr. 13, IRO office, Germany, USz.

LICENSES
Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. DW 105 has been issued to the undersigned to manufacture wine at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1080 Fulton St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ABRAHAM W. SLEPIAN
dba Metro Wine Company

NOTICE is hereby given that License No. GB 23750 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 119 — 5th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MARTIN RIEGELHAUPT

NOTICE is hereby given that License No. GB 15833 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 799 Fulton St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
DAVID SEMEL

PETER LISAUSKAS
pristato anglių visiems kurie tik kreipiasi —
496 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
arba
53-82 72nd PLACE
MASPETH, N. Y.
Tel. EVergreen 7-7411

"GRAŽIAUSIA LIETUVIŲ VIETA NEW YORKE"
Taip kalbama apie naujai atidarytą
ZEE JAY BAR and GRILL
108-12 Jamaica Ave., Richmond Hill 18, N. Y.
Taip, pas mus — didžiausias gėrimų ir maisto pasirinkimas: alus, vynas, degtinė, pusryčiai, pietūs ir vakarienė.
UŽKANDŽIAI — VISĄ LAIKĄ
Bet kodėl jums patiems neįsitikinti? Kviečiami.
ALBINAS J. ŽEKIS IR JUOZAS MULEVIČIUS, sąv.
VIRGINIA 9-9824

A. NOVITZKIE
BARAS - RESTORANAS - SALĖ
Salė tinka kiekvienam parengimui, vestuvėms, susirinkimams ir kitokioms pramogoms.
Didelė virtuvė
59-63 56th Rd., Maspeth, L. I., N. Y. Tel. Da 6-7460

BOWNE BAR & GRILL
J. VALEN, Jr., savininkas
Šokiai kiekvieną šeštadienio vakarą
Salė šeimyninėms pramogoms
43-74 Bowne Street Flushing, N. Y.
Tel. FLushing 9-9532

FOR MADE-TO-ORDER RUBBER STAMPS
STENCILS
NAME PLATES
POCKET STAMPS
SIGNATURE STAMPS
BRASS CHECKS & BADGES
KEY & INVENTORY TAGS
Fine Machine Engraving on Metals, Bakelite & Plastics
Concord Stamp
86 Walker St., New York 13, N. Y.
Tel. BEekman 3-6828
Pareikalavus atsiunčiame katalogą už dyką.

NAUJAI ATIDARYTA LIETUVIŲ
MAISTO KRAUTUVĖ
Alex. ir Lionė Mathews, sav.
256 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Įvairios rūšies maistas — pradedant duona ir baigiant alum — gaunamas mūsų krautuvėje, įrengtoje pagal visus moderniškus reikalavimus
Pristatomas maistas vestuvėms ir kitokiems pokyliams
MŪSŲ TELEFONAS: EVergreen 7-8524

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išplidome kuogeriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

A. POVILANSKO
Baras ir Restauranas
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
JUOZAS LUGAUSKAS, SAV.
Tai vieta, kur jums niekad nereikia nuobodžiauti. Čia visados linksma, jauku ir malonu. Kiekvieną šeštadienį čia įvyksta puota, kur niekam netrūksta vaišių - pirmos rūšies valgių ir gėrimų. Prašome užeiti.
Mūsų salė nuomojama puotoms, vestuvėms, krikštynoms
426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.

BRUNO MINET
BARAS IR RESTORANAS
43 S. 10th Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9756

TAISYKITE STOGUS IR SIENAS
Mes taisome stogus, įdedam sky-light ir atliekame kitokius darbus surištus su namų priežiūra. Darbas garantuotas.
Laišku ar telefonu kreipkitės:
J & V ROOFING CO.
JONAS VIDIKSHIS, Savininkas
346 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas EVergreen 4-8471

IGNAS PECHINSKI
RESTORANAS IR BARAS
Čia renkasi medžiotojai ir žvejotojai
404 Wythe Avenue Brooklyn, N. Y.
Šalia medžiotojų klubo. Tel. EV. 4-9064

Amsterdam, N. Y.
STOKNA'S
Liquor Store
Įvairių rūšių vynai, likeriai ir degtinė
225 E. Main Street

BURLINGTON TAVERN
Petras Aiša, sav.
18 Division Street

Lietuviška Vaistinė
SCHELL'S
Red Cross Pharmacy
E. Main ir Schuyler Streets
Telefonas 96

KAIRIS RESTAURANAS
Vynas - likeriai - alus - Pirmos rūšies maistas
61 Lowell St. Rochester, N. Y.

BI-MOR GOVERNMENT SURPLUS
Albertas Urbaitis, sav.
232 STATE STREET
SCHENECTADY, N. Y.

HORTON HOTEL
Benediktes Labunskas, sav.
Vynas - likeriai - alus
Kambariai pakeleiviams
Charlston Four Corners, N. Y.

GRAND FLORIST
E. W. CASPER-KASPERAITIS, sav.
Gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitiems reikalams.
Užsakymai priimami ir telefonu.
6537 Grand Ave., Maspeth, N. Y. Tel. DA 6-1090
(Prieš Alyvų Kalno kapines)

HUDSON MARKET
JONAS JONINAS, sav.
AUKŠTOS RŪŠIES MĖSA - DEŠRELIŲ GAMYBA
PAUKŠTIENA
Urmo ir detalis pardavimas
613 Hudson Avenue Rochester, N. Y.
Tel. Stone 1912

NEWARK, NEW JERSEY
WALTER J. DILIS & CO.
Motor Stokor ir Will-Burt Stoker atstovas
Automatiškas apšildymas Heil Oil Burners
314 WALNUT STREET, Tel. Mitchell 2-2976

GOLDEN STAR BOTTLING CO.
Juozas Kraučiauskas ir sūnus, savininkai
Gamina puikiausius nesvaiginamus gėrimus ir pristato alų
91-93 Warwick Street Tel. Market 2-5270

MATTHEW BUYAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Moderniškai įrengtos koplyčios
Nelaimės valandoje asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą
426 Lafayette St. Tel. Market 2-5172 Newark, N. J.

Nori sutaupyt pinigų ?

... Nueik į Edvardo Mičiulio Rūbų Sandėlį ir gamybos kaina nusipirk
Kostiumą ar paltą
Šimto procentų vilna, pirmos rūšies darbas, bet žymiai pigiau, negu bet kurioje drabužių krautuvėje New Yorke.
GLENMORE 2-8802
E. P. Mitchell Co.
MANUFACTURERS OF FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY
BROOKLYN 21, N.Y.
(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

New Yorkas ir Apylinkė

PASMUS

Dr. V. Paprockas, nuolatinis Vienybės bendradarbis, drauge su kitais savo kolegomis gydytojais, dr. E. Miliukaite, dr. J. Savickiu ir dr. A. Smieska, išlaike anglų kalbos egzaminus Albany, N. Y.

Dr. S. Petrauskas, BALF įgaliotinis Švedijoje, savo pareigas perdavęs Ign. Kazlauskui, atvyko į New Yorką.

Vl. Barčiauskas Vienybės biznio reikalais lankėsi New Jersey valstybėje, Philadelphijoje ir Baltimorėje.

J. J. Stukas, New Jersey lietuvių radijo programų vedėjas, buvo išvykęs dviem savaitėms atostogų į East Marion, L. I.

J. Garšva su Johana Mosechuk praeitą sekmadienį buvo krikšto tėvais Leslie ir Grace (ponios Mosechuk dukterečia) Neal sūnui, kuriam duotas Brian vardas.

Jonas Dumblys, žinomas biznierius, sunkiai serga ir yra ligoninėje. Jo žmona, kuri šiomis dienomis pardavė savo namą, ruošiasi į Kaliforniją.

H. Vainiūnienė, iš Philadelphijos, lankėsi New Yorke.

Pranas Šimaitis su žmona Ona lankėsi Menderių ūkyje, White Sulphur Springs, N. Y.

J. Rimavičius, iki šiol profesoriavęs viename Britų Kolumbijos universitete, Kanadoje, grįžo į rytines valstybes.

L. Grigonis, buvęs Lietuvos eksporto bendrovės atstovas New Yorke, šiomis dienomis atvyko iš Pietų Amerikos.

M. Vaidyla, Sandaros redaktorius, lankėsi New Yorke ir Naujosios Anglijos kolonijose.

Jonas Vaivada atvyko iš Philadelphijos į New Yorką paviešėti pas savo dukteris.

Pijus Venclova, žinomo Tarybų Lietuvos rašytojo Antano Venclovos brolis, vykdamas su žmona ir dukteria iš Vokietijos į Chicagą, pakeliui, buvo sustojęs pas Tysliavus New Yorke.

K. Menkeliūnaitė, žinoma dainininkė, kuri šiuo metu su vyru, taip pat atvykusiu iš Italijos, vieši Amerikoje, neseniai nusilaužė kairiąją ranką.

LIETUVIAI MILŽINIŠKAM NEW YORKO PARADE

Birželio 12 d. New Yorko auksinis jubiliejus atžymėtas milžinišku paradu, kuriame tarp kitų dalyvavo ir lietuviai. Lietuviai tautų parade dalyvavo antrieji, kaip Baltijos valstybių žmonės. Be lietuvių ėjo ir latviai, tautiškai pasipuošę.

Lietuvių grupę sudarė apie 100 žmonių, jų tarpe apie 50 moterų, pasipuošusių margais tautiniais drabužiais. Bendras lietuvių įspūdis labai geras. Moterims vadovavo dainininkė Darlys ir M. Kižytė. Buvo dar orkestras.

ELAINE IR ALEX KASKUS, kurių vestuvės įvyko gegužės 29 d., jau grįžo iš savo povestuvinės kelionės, praleistos New Jersey pajūryje ir apsigyveno kartu su jaunosios tėvais, Jonu ir Johana Boleišiais ir tėvukais, Harry ir Johana Mosechuk—pastarųjų rezidencijoje, Brooklyne. Kaip žinoma, Elaine yra žymios biznierės, Johanos Mosechuk, turinčios New Yorke restoraną ir barą, anūkė. Jaunojo, Alex Kaskus, tėvai gyvena farmoje, New Jersey valstybėje. Jaunieji gražiai kalba lietuviškai. Jų vestuvių puota, įvykusi Klasčiaus salėje, Maspthe, buvo graži ir gausi svečiais, atvykusiais net iš tolimų valstybių. Linkime jaunavedžiams eiti savo tėvukų ir tėvelių pramintais lietuviškais keliais.

SIUVĖJŲ DELEGATO RINKIMŲ REIKALU

Besiartinančių siuvėjų delegato rinkimų reikalų jau rašė keletas laikraščių — Vienybė, Amerika ir Keleivis. Ką gi jie parašė?

Vienybėje K. Pačėsa pažymėjo, kad Kazys Kundrotas jau nuo 1914 metų darbuojasi siuvėjų unijoje, toje srityje turi labai daug patyrimo ir todėl yra tinkamas kandidatas siuvėjų delegato vietai. Jis, be to, pažymėjo, kad kitas kandidatas toms pareigoms, Pranas Milašauskas, palyginti, dar jaunas žmogus, pirmiau dirbęs laivų statyboje ir todėl neturi patyrimo siuvėjų delegato pareigoms.

Tuo tarpu J. Buivydas Keleivyje rašo, kad Pranas Milašauskas, kuriam dabar apie 30 metų amžiaus, siuvėjų unijoje darbuojasi 18 metų... Išeitų, kad P. Milašauskas buvo priimtas į siuvėjų uniją, kai jis buvo 12 metų... Sakykite, gerbiamieji, ar galima sugalvoti didesnę nesąmonę?

Tiesa, Jonas Buivydas Keleivyje primena, kad seniesiems jau būtų laikas pasitraukti... savo vietas užleisti jaunimui. Taip Buivydas rašo dabar, nes jis žino, kad jam reikės pasitraukti. Pirmiau jis to nebūtų rašęs...

Dabar dėl to jaunimo, kuriuo J. Buivydas rūpinasi tik tiek, kiek jam pačiam iš to gali būti naudos. Pereitoje siuvėjų konvencijoje, Atlantic City, Baltimorės delegatai raportavo, kad jų lokalas buvo priėjęs prie likvidacijos. Pasirodo, kad jį išgelbėjo tik senieji nariai. Jaunieji, kaip paprastai, organizacijose nerodo rūpestingumo.

Tačiau siuvėjai neprivalo rinkti delegatu ir tokio žmogaus, kaip J. Buivydas. Šie keli metai buvo gera pamoka siuvėjams. Juk Buivydui labiau rūpėjo kalendorių platinimas bei laikraščių prenumeratos užrašinėjimas, negu siuvėjų unijos reikalai. Beje, net pasitraukdamas iš delegato vietos, J. Buivydas to biznio neapleidžia: liepos mėnesį jis pradeda važinėti, kaip Keleivio ir Naujienų agentas... Iki šiol, mat, jis tą darbą dirbo neoficialiai.

Pagaliau, kyla klausimas, kodėl J. Buivydas taip stengiasi įpiršti siuvėjams Praną Milašauską? Siuvėjai kalba, kad Milašauskas yra Buivydo šešėlis. Ką pirmasis sakys, tai antrasis darys. Kaip Jonas gros, taip Pranas šoks. Koki bizni Buivydas yra numatęs varyti su Milašausku, tuo tarpu dar nežinia. Bet faktas yra faktu, kad Buivydas ir Milašauskas — to paties kurpalio batų pora.

Štai kodėl ateinančiuose siuvėjų delegato rinkimuose reikia balsuoti už Kazį Kundrotą — rimtą, švarų, sąžiningą ir dorą siuvėjų draugą.

S. S.

NAMŲ SAVININKAMS

Didžiojo New Yorko lietuvių namų savininkų organizacijos susirinkimas įvyks penktadienį, birželio 18 d. 8 val. vakare, Shalins-Šalinsko patalpose, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Visi lietuviai namų savininkai yra kviečiami dalyvauti.

J. P. Mačiulis, pirm.

Vieša padėka

Mūsų dukters ir anūkės, Elaine Bolis Boleišytės, santuoka bei vestuvės su Al. Kaskum, kaip žinoma, įvyko gegužės 29 d. Santuoka įvyko Angelų Karalienės parapijos baznyčioje, Brooklyne, o vestuvių puota — Klasčiaus salėje, Maspetne.

Kadangi tuo metu mes buvome nepaprastai užimti, todėl negalėjome asmeniškai padėkoti kiekvienam vestuvių dalyviui. Taigi, dabar, naudodamiesi šio laikraščio skiltimis, norime išreikšti visiems bendrą ir nuoširdžią savo padėką.

Pirmiausia, dėkojame gerbiamiems kunigams — klebonui kun. Aleksiūnui, kun. Masaičiui ir kun. Paulioniui. Be to, reiškiame padėką vargonininkui muzikui Dulkei, taip gražiai grojusiam bažnyčioje ir vėliau, vestuvių puotoje, padainavusiam specialiai jaunavedžiam skirtą dainą.

Reiškiame nuoširdžią padėką mūsų artimiesiems bei giminėms: Jurgiui ir Zuzanai Kaskams (jaunojo tėvai), Edvardui Kaskui (jaunojo brolis) iš New Jersey, John ir Albinai Murrah iš Floridos, Arthur ir Beatrece Brook iš Conn., Leslie ir Grace Neal iš North Carolina, p. Lamsargienei su dukteria iš Pittston, Pa., p. Mačiulienei su dukteria iš Woodbury, Conn., J. Jeziūnui iš Norwalk, Conn. ir kitiems, kurių čia neįmanoma suminėti.

Šia proga, tariame bendrą padėkos žodį visiems žymesniems asmenims, kurie malonėjo dalyvauti vestuvių puotoje. Be to, iš savo pusės, mes irgi dėkojame už tas gražias ir brangias dovanas, kuriomis taip gausiai buvo apdovanoti mūsų vaikai, susirišę amžinuoju ryšiu.

Dar kartą tariame ačiū visiems svečiams, kurių dėka, šios vestuvės buvo tokios gražios ir iškilmingos.

Jonas ir Johana Boleišiai,
Harry ir Johana Mosechuk

TARZANAS GRĮŽTA...

Taip, Tarzanas, kuris iki šiol bastėsi po Afrikos džiungles, grįžta į civilizaciją. Ateinančiame Vienybės numeryje pradedama spausdinti įdomus aprašymas, kaip Tarzanas, grįždamas iš džiunglių, pateko į naujas bėdas ir pavojus.

POBUVIS BRONXE

Gegužės 22 d. Lietuvių Demokratų Klube, Bronxe, įvyko jaukus alaus balius, kurį surengė Šv. Jono pašelpinė draugija. Dalyvavo virš 100 svečių. Visi buvo vaišinami skaniu alučiu ir užkandžiais. Malonu buvo matyti daug gražaus jaunimo. Šokiams grojo Bložio orkestras. Šv. Jono draugijos pirmininkui p. V. Šleiviui ir jo komitetui tenka pagarbos žodis už tokį gražų, grynai lietuvišką, parengimą.

Jok. J. Stukas

ĮSIGYKITE ANGLIŠKOS BULDOGŲ VEISLĖS ŠUNIUKĄ

Mes turime parduoti anglišku buldogų veislės šuniukų, kuriuos jūs galite tuojau įsigyti prieinama kaina. Tai tikri veisliniai, labai gražūs, 7 savaičių senumo, šuniukai, tinkami laikyti ūkyje ir mieste. Perkančiam išduosime specialius šunų registracijos dokumentus, liudijančius jų veislės grynumą. Susidomėjusiems kitose kolonijose mes galime pasiųsti jų paveikslus. Amerikiečiai buldogų veislės šuniukus pardavinėja po 225 dol. Pas mus šios veislės šuniuką galite įsigyti už 110 dol. Prašomi rašyti į Vienybę, arba telefonuoti mums po 4 val. šeštadienį, sekmadienį 10 val. ryte. Mūsų telefonas: GLenmore 5-6456. (25)

PARDUODAMAS PIANAS

Savininkams išvykstant į Kaliforniją, prieinama kaina parduodamas geras pianas ir įvairių kitokių baldų, visi kuo geriausiose sąlygose. Prašoma kreiptis: GRASSKA, 89-09 85th St., Woodhaven, N. Y. Tel.: VIrginia 7-8909.

PARDUODAMI NAMAI MASPETHE.

Prieinama kaina tušti dviejų šeimynų mūriniai namai — 11 ir 13 kambarių, atskirai statyti, su garažais ir aliejaus šiluma. Lotai: 40x100 ir 50x100. Kreiptis: ZINIS, 361 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Tel.: EVergreen 4-3487 ir REpublic 9-1506. (26)

IŠNOMUOJAMAS vienas arba du kambariai, pagal pareikalavimą. Virtuvė bendra prie šeimos iš dviejų. Graži apylinkė ir patogus susisiekimas. Važiuoti West End Avenue traukiniu ir išlipti 71 St. stotyje. Kreiptis: Jonas Katinas, 16-16 72nd Street, Brooklyn, N. Y. (26)

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6-th Street
VALANDOS: 8 — 10 ryte; 1—2 popiet; 6—8 vakare
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS: 9 — 12 ryte; 2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų —Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4-th Street
VALANDOS: 9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

DR. ADAM V. WALMUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
650 Fifth Avenue
(19th St. kampas)
VALANDOS: 9 — 12 ryte; 1 — 8 vakare
Trečiadieniais uždaryta
Tel.: SOuth 8-5569

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(68th St. kampas) SHoreroad 8-9330
SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOŠTI
Užsakymai primami ir telefonu.
Taip pat galima užsakyti gėles
Paul Gustas Funeral Home, Inc. įstaigoje:
354 MARCY AVE. EVergreen 7-4774.

PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
LICENSED UNDERTAKER
Naujai įrengtos, gražios laidojimo patalpos, kur šeimos gali tinkamai atiduoti paskutinę pagarbą savo artimiems, baigusiems šios žemės kelionę.
Erdvūs, patogūs kambariai parūkyti, pasikalbėti ir pailsėti. Ypatinga paslauga teikiama ir ypatingas dėmesys kreipiamas kiekvieno pageidavimo atveju.
PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
354 Marcy Ave., Brooklyn 6, N. Y.
(Prieš Armory) EVergreen 7-4774
Mūsų telefonas niekad nemiega.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2048

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
DIDELIS PASIRINKIMAS VYNO IR LIKERIO
X. Strumskis, sav.
322 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

VINCO VAIČIŪNO
MAISTO KRAUTUVĖ
(Bučernė ir grosernė)
Užsakymus pristatom į namus.
38 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: Evergreen 4-8972

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

J. ABRAMS
228 Broadway Brooklyn, N. Y
(3 durys nuo Roebling St.)
Tel. EVergreen 8-6656
Moteriški drabužiai: paltai, kostiumai ir suknelės, pagal mierą ir užsakymą.
Mieros: 9-17, 12-20 ir 36-52.
Lietuviam pažįstami 28 met.
Parodę šį skelbimą, gausite pigiau.
Parduodama pigiau, negu kitur, nes patys gaminha.
Didelis pasirinkimas ir geresnė rūšis.

J. VAITULIONIS
Pirmas lietuvis
Chiropraktas Gydytojas
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak.
Šventadieniais susitarus
307 Grand Stret
BROOKLYN, N. Y.

THE LEVY COMPANY
STATIONERS - PRINTERS
Let us estimate your printing
241 SOUTH 4th SREET
Brooklyn 11, N. Y.
Phone STagg 2-8669

CLEMENT A. VOKETVOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEwtown 9-5972

STANLEY ZUBAVIČIUS
ADVOKATAS
111 Ainslie St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVvergreen 4-3049

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

Memories of Lithuania
RADIO HOUR
SATURDAYS 5 to 5:30 p.m.
Station WEVD—1330 kil.
JACK J. STUKAS—Director
429 Walnut Street
NEWARK, N. J.
Tel. EVergreen 4-9612

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEwton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS
SIUNČIAMOS PAŠTU, PAGAL PAREIKALAVIMĄ
Reikalaukite lietuviškų plokštelių katalogo.
Dabar mūsų krautuvėje galite gauti:
Močiutė mane barė (501)
Mylėjau mergelę
Kur lygūs laukai (16271)
Sutems tamsi naktužėlė
Kai aš turėjau kaime mergelę (16309)
Būk vyras (polka)
Noriu miego (504)
Man pasakė karveliukas
Kur bakužė samanota (16322)
Mano rožė
Rašydami, nurodykite tik plokštelės numerį.
Turime ir daugiau lietuviškų bei kitomis kalbomis plokštelių.
Beam Sound & Radio Labs
123 HAVEMEYER STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-5658
COLUMBIA RECORDS